

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

VOL. LII

Kovas — March 20, 1967

Nr. 33

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

RINKIMŲ POKŠTAI

PRANCŪZIJOS RINKIMAI VAIZDŽIAI PARODĖ, KAD VIEŠOSIOS NUOMONĖS TYRINĖJIMAS, VISOKIE APKLAUSINĖJIMAI IR POLITINIAI ANALIZAI NĖRA VISAI PATIKIMI IR POLITINIAME GYVENIME VISADOS REIKIA SKAITYTIS SU NETIKĖTUMAIS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Penktadienį, kovo 10 d., šioje vietoje rašydami apie Prancūzijos seimo rinkimų pirmojo balsavimo rezultatus, pareiškėme nuomonę, kad de Gaulle partija iš jų išeis laimėtoja, nepaisant to fakto, kad kairiųjų koalicija susirinko apie 40% visų balsų, o gaulistai tik 38%. Mat, kairioji koalicija neatrodė esanti pakankamai disciplinuota ir suaugusi, stipriausia joje frakcija yra komunistai, kurių prisibijo ir patys kairieji, todėl pastačius klausimą, ką rinkti: gaulistą ar komunistą, -- dalis kairiųjų pasisakys už gaulistą, lygiai kaip komunistai, turėdami pasirinkimą tarp gaulisto ir daugiau liberalaus kandidato gali pasisakyti už gaulistą, nes de Gaulle antiamerikoniška politika jiems yra arčiau širdies. Dėl tų sumetimų daugiausiai už sieniams skirius dėme-

sio Amerikos laikraštis New York Times dar sekmdienio, kovo 12 d., vėdamajam rašė apie gaulistų laimėjimą, jei... 'visi politikai analistai' ir 'computeriai' neklysta. Kaip apie tikrą faktą apie tai rašė ir jo bendradarbis iš Londono Sulbergeris. Prancūzijos rinkimai tačiau tą pačią dieną pasisakė kitaip. Gaulistai surinko per to sekmdienio rinkimus 43%, o kairieji 45,45% visų balsų.

Šias eilutes rašant dar nebuvo visai aišku, ar de Gaulle partija iš tikro turės absoliutinę daugumą 244 atstovus, tačiau, jei taip ir bus, tai bus tik vieno atstovo dauguma. Žinia, gaulistai galės gauti pritarimo iš nuosaikiųjų atstovų pusės ir sudaryti pastovią daugumą, jei padarys tam tikrų nuolaidų. Tokiu būdu de Gaulle, kuris kaip prezidentas turi labai didelę galią, valdymas ir toliau

galės būti užtikrintas. Tačiau visa tai nepaneigė fakto, kad pagal kitą rinkimų sistemą, balsuojant už partijas, kairiųjų koalicijos gautų balsų užtektų sudaryti didžiąsą frakciją -- 200 atstovų, tuo tarpu gaulistai pravestų 177 atstovus. Taip bent pirmos rinkimų fazės kovo 5 d. apskaičiavo Paryžiaus komunistinė L'Humanite. Antroji fazė, kada buvo balsuojama tose rinkimų apylinkėse, kur per pirmą balsavimą nė vienas kandidatas negavo absoliutinės daugumos, tą santykių mažai pakeitė.

Iš to tolimesnei atečiai daroma tokia išdava, kad gaulizmas nepergyvens paties de Gaulle. Jam mirus ar pasitraukus, didžiausia politinė jėga Prancūzijoje bus 'Liaudies Frontas', kuris Prancūziją yra valdęs ir prieš antrą pasaulinį karą -- 1936 m. ir po jo, o jame didžiausia partija yra komunistai, kurie gauna savo pastovius 22% visų balsų.

Tiesa, "Time" kovo 17 d. Nr. rašo, jog nedaug kas tikisi, kad toji kairiųjų koalicija pergyvens rinkimus, tačiau tie žodžiai buvo rašyti dar prieš kovo 12 d. rinkimų rezultatus. Po jų daug kas sutinka, kad jei jie galės toliau laikytis vieningai, kairieji sudarys didžiausią politinę jėgą Prancūzijoje ir kaip tik tas faktas vilioja laikytis vienybės. Ir jei taip bus, de Gaulle pastangos duoti Prancūzijai kitą santvarkos būdą su stipriu prezidentu priešakyje bus nuėjusios niekais.

Ironiška, kad de Gaulle noras konsoliduoti Prancūzijos partijas didžiausią smūgį davė kaip tik centrui, kuris būtų linkęs laikytis draugiškesnės politikos Amerikai. Dėl to nėra ko stebėtis. Pats de Gaulle, ieškodamas glaudesnių santykių su sovietais ir kitais komunistiniais kraštais, turėjo pakelti ir savo, prancūzų komunistų, prestižą. Jei galima tartis su kitų kraštų komunistais, kodėl tą patį negalima padaryti viduje?

III Dainų Šventės vykdomasis komitetas po paskutinio pasitarimo. Sėdi iš kairės: J. Paštukas, pirm. dr. Steponas Biežis, dr. kun. J. Kubilius, S.J., A. Šantaras, inž. K. Dočkus, inž. J. Jurkūnas, muz. J. Zdanis ir dail. V. Vijeikis.

DAUGIAU DĖMESIO DAINAI IR MUZIKAI

Chicagoje kovo 1 d. Dr. Stepono Biežio rezidencijoje dar kartą buvo susirinkę Trečiosios Dainų šventės vykdomasis komitetas plačiam, galima sakyti ir paskutiniam pasitarimui.

Komiteto pirmininkas dr. St. Biežis pasitarimų pradžioje apžvelgė praėjusios Dainų šventės darbų eigą ir komiteto narių atliktus darbus. Šilut, jautriu padėkos žodžiu prisiminė visus komiteto narius, dirigentus, dainininkus, talkininkus ir visus šventės dalyvavusius ar bet kuo prie jos prisidėjusius. Džiaugėsi komiteto narių solidarumu, darbštumu, sumanumu ir ryžtingumu. Tik su tokiais žmonėmis, pareiškė pirmininkas, malonu ir gera dirbti ir darbų sunkioji našta buvo sėkmingai visų pakelta.

Buvo patiekta, LB Chicago Apygardos Kontro-

J. JANUŠAITIS

lės Komisijos patvirtinta, Trečiosios Dainų šventės apyskaita, kurioje gryo pelno pažymėta 13.077.28 dol. Kontrolės Komisija konstatuoja, kad atskaitomė tiksli ir kad vykdomasis komitetas savo darbą atliko pavyzdinai ir pasigėrėtina.

Pokalbiuose komiteto narių buvo plačiau pasisakyta, kaip reikėtų turimą Dainų Šventės pelną tinkamiau paskirstyti. Dauguma pasisakė, kad iš turimų lėšų reikėtų stipriai paremti mūsų dainos, muzikos ir tautinių šokių kultūros ugdymą, neaplenkiant mūsų darbščiuųjų chorų ir muzikų.

Šis pelnas numatomas skirstyti netolimoje ateityje, dalyvaujant Lietuvių Bendruomenės ir Dainų Šventės komiteto atstovams.

Komitetas, baigdamas savo kadenciją ir darbus, paruošė siūlymų ateičiai, kuriais vadovaujantis būtų išvengta praeities klaidų ir Dainų šventės būtų tinkamiau suorganizuotos.

Tarpe siūlymų randame, kad Ketvirtajai Dainų šventei rengti komitetą reikia sudaryti jau dabar. Į komitetą turėtų įeiti darbštūs, pajėgūs ir jau tokiuose komitetuose anksčiau dirbę as-

menys. Komiteto nariais ir įvairių komisijų pirmininkais kviešti ne organizacijų pirmininkus ar narius, bet tik tam darbui tinkamus ir nusiimančius asmenis, nors jie ir nepriklausytų jokiai organizacijai.

Sekančiais Dainų šventei repertuaras turėtų būti paruoštas jau šiais metais ir chorai, dalyvaujant Dainų šventėje, turėtų jį gauti bent prieš du metus, kad galėtų tinkamai išmokti.

Padarytos ateičiai pastabos ir nurodymai ir dėl techniškių darbų pravedimo pačios šventės metu patalpose, banketuose ir kt.

Komiteto nariai ypatingą dėmesį atkreipė ir į vaikų chorų globojimą ir ugdymą. Siūloma sudaryti specialų organą,

(Nukelta į 2 psl.)

ŠIANDIEN IR RYTOJ

KAS pažinojo Guzenko, Kasenkina, Dolnicina ar Kločko pirm negu jie atbėgo į Vakarus? Gal tik vienas Nurejevas, Kirovo teatro baletininkas, čia lengvai pagarsėjo. Bet visi kiti, kas dar juos prisimena?

Stalino dukteriai Svetlanai bus kas kita... Vien tik jos pavardės ištarimas žmonėms primena tą kraštą, kuris yra atkirstas geležine uždanga nuo laisvojo pasaulio.

Ar Svetlana išdrįs, kaip Juanita Castro, pasmerkusi brolio nusikaltimus, vieną dieną apkaltinti sovietų vadus? O gal ji tylės ir leisies perkalbama grįžti į Maskvą, pamačiusi, kad Vakarai jos nenori. Kiekvieno atveju jos pabėgimas iš Sovietijos, šiandien yra nemažiau sensacingas, kaip buvo Viktoro Kravčenko, sugriovusio 1944 m. "Uncle Joe" legendą.

Visas dalykas prasidėjo Indijoje, kur Svetlana nuvežė paskutiniojo savo vyro, indų komunisto Brijesh Singh, pelenus palaidoti. Gal ji per ilgai užsibuvo pas vyro gimines ir dėl to, kad pasimatė su Gandhi kabineto ministru Dinesh Singh, jos vyro dėde, sovietų ambasada įspėjo ją, kad turinti grįžti Maskvon, Svetlana pranešė, kad kovo 8 išskrendanti į Maskvą, bet kovo 7 aštuant, lydimama amerikiečių ambasados attache R. F. Rayle sėdo į lėktuvą, skrendantį New Yorkan.

Deja, Romoj ji turėjo išlipti, nes Washingtone staiga kilo panika dėl jos atvykimo. Po kelių dienų diskusijų, to paties attache ji palydėta į Šveicariją, kur prieš 50 metų Leninas turėjo politinę globą.

Svetlana, būdama tikra Amerikos antikomunizmu, čia ieškojo politinės prieglaudos. Deja, ši prieglauda jai buvo atsakyta dėl dviejų dalykų: nenoro pyktis su sovietais, kai dabar deramasi dėl Vietnamo ir baimė, kad tai galinti būti stalinistų pakišta provokacija, ieškant sugriauti Johnsono su Brežnevu prasidėjusį flirto.

Šis įvykis turi ir kitą pusę. Jis parodo, kad Vakaruose vis mažiau begerbiama žmogaus teisė ieškotis politinės prieglaudos. Portugalija išdavė Pekinui kinų nacionalistus, norėdama išgelbėti Kinijos pasieny turimą uostą Macao, Buvusiam Prancūzijos premjerui G. Bidault, de Gaulle priešininkui, buvo uždrausta įvažiuoti į Ameriką ir net kai kurias Europos valstybes. Dabar Amerika uždarė duris Stalino dukteriai Svetlanai, kuri galėtų daug ką papasakoti, Sovietijai švenčiant revoliucijos penkiasdešimtmetį.

Maskva, be abejo, dės visas pastangas susigrąžinti ją atgal. Tai būtų smūgis laisvajam pasauliui.

Tikėkime, kad ji, kaip Kravčenko, vieną dieną prabils, parąšys atsiminimus, už kuriuos jau dabar jai žada aukso kalnus.

PALECKIO jaunystės draugas Janušis sugalvojo pasitraukti iš partijos aktyviųjų ir svaajo provincijoje gauti ramią vietelę.

-- Aš tau turiu tokią vietą, -- pasakė Paleckis. -- Paskirsiu Šiauliuose radijo aparatų fabriko direktoriumi su 1,750 rublių mėnesiniu atlyginimu, Sutinki?

-- Viešpatie! -- sušuko Janušis, -- ne tiek daug. Ar neturite kuklesnės vietos?

-- Kaip nori. Galėčiau paskirti to fabriko skyriaus vedėju su 750 rublių atlyginimu.

-- Tai dar per daug man. Ar neturite vietos su 150 rublių atlyginimu.

-- Nejmanoma, nes tu ne specialistas.

(vg)

-- Dabar ji skelbs pasauliui, kad mes norėjome ją "destalinizuoti"!...

IŠ VISO PASAULIO

* SENATORIUS CHARLES PERCY, naujai išrinktas respublikonas, sėka Robert Kennedy pėdomis ir nepaliekia neišnaudotos progos pareikškimams užsienio politikos ir kt. klausimais. Pirmučiausia, jis neužmiršta pasveikinti Kenedžio, kai tas reikalauja sustabdyti Š. Vietnamo bombardavimus, nekalbant jau apie šiltą pritarimą konsularinei sutarčiai su Sov. S-ga.

Anot National Review (kovo 21), Percy tuo tarpu sukasi ratu kairėj pusėj, ką rodo ir toks jo pareiškimas, kad "mes negalim vesti šventųjų antikomunistinių karų". Tai ta pati frazė, kurią panaudojo socialistas Norman Thomas Kubos krizės metu.

* GRAIKIJOJE buvo suimta grupė karininkų, kuri ruošėsi nuversti monarchiją. Grupėje randasi ir buv. premjero Papandreu sūnus.

* JAU 24 JAV valstijose tikininkai sulauko pieno pardavimų, kodavami už aukštesnes kainas.

* PREZ. JOHNSONUI paskelbus pakeitimus ambasadoje Vietnam, spėjama, kad ir kariuomenės vadas gen. Westmoreland būsiąs pakeistas kitu generolu.

Ambasadoriaus Lodge vietoj yra paskirtas 72 m. diplomatas Bunker, savo laiku sėkmingai padėjęs išspręsti konfliktą Dominikų respublikoje.

SKAITYTOJŲ NUOMONĖS

LIETUVIŠKŲ PARAPIJŲ REIKALU

Kai Vatikano visuotinis susirinkimas paskelbė Bažnyčios atsinaujinimą, priartinimą visiems, taigi ir mums, suprantama išraiška prie žmogaus, kai pasauliečius pašaukė į pokalbį, net moterims davė kalbėti, tai ir mus pabudino pavaršėlis atsinaujinimo šlamėjimas. Jaunėjančią Bažnyčios dvasią katalikų kongrese atitinka bene jaunimo sekijos nutarimai -- rezoliucijos: -- "Tebūna mūsų bažnyčios ne tik religiniai bet ir tautiniai namai", "Teneleka nė vieno vaiko, kuris nesimelstų savo protėvių kalba". Tai ateitininkų jaunimas (Centro valdyba), teisingai įvertindamas bažnyčios patalpinimą prie žmogaus, pakilo ruošti žygiui į Vatikaną ir savo tautai gauti daugiau lietuviškos išraiškos lietuviškose parapijose.

Kaip gyvenimas rodė ir teberodo, tiem nutarimams įvykdyti, be pačių lietuvių parapijiečių, nors ir gausiai savo pamaldas lankančių, reikia, kad lietuviškos parapijos būtų vadovaujamos lietuvių vyskupo. To vyskupo, administratoriaus, ir susitelkiama prašyti. Koks lietuvis ar lietuviška spauda tam nepritarė ir tiesią mintį neparemtų?

PRITARIMAS IR PASIPRIEŠINIMAS

Žygi remiančių straipsnių pasirodė žurnale Laiškai Lietuviams ir laikraščiuose Naujienose, Darbininke ir Dirvoje. Pirmieji pasipriešino -- vysk. Brizgys (1966, XII, 9 Drauge) ir Laisvoji Lietuva (1967, I, 19) J. Geležinio straipsniu "Vajų ir veiklos ženkle".

DAUGIAU DĖMESIO DAINAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

kuris išimtinai rūpintųsi vaikų chorų išlaikymu, naujų steigimu, jų plėtimu, vaikų chorams dainų literatūros parūpinimu, susitarus su dirigentais, platesnio masto vaikų chorų koncertų rengimu, iš vaikų chorų dėl amžiaus brendimo išeinančių dainininkų perkeldinimu į suaugusiųjų chorų ir kitomis vaikų Chorų ugdymo problemomis.

Pasisakoma, kad ateityje visose Dainų šventėse dalyvautų ir vaikų chorai, kurie ypač gražiai užsirekomendavo praėjusioje šventėje.

Vaikų chorų ugdymui ir globali iš Trečiosios Dainų šventės pelno skirti tam tikrą sumą pinigų. Dainų šventės, lietuviškoji daina ir yra tie keliai, kuriais mūsų atžalynas eidamas pamils dainą, lietuviškąją veiklą ir tuo pačiu augs stiprūs LB nariai.

Tame pasitarime dalyvavo: Komiteto pirmininkas dr. St. Biežis, vicepirmininkai -- J. Paštukas, A. Šantaras, išdininkas inž. K. Dočkus, muzikas J. Zdanius, LB Kanados atstovas tėvas J. Kubilius, S.J., inž. J. Jurkūnas, informacijos vedėjas dail. Vl. Vijeikis. Pažymėtina, kad komitetas atliko tikrai gražų darbą. Jam už tai priklauso visų lietuvių nuosirdus ačiū. Jis palieka ir gražų kraštą -- 13.000 dolerių. Mokėkime šį kraštą tinkamai sunaudoti, kad ir ateities Dainų ir Šokių šventės būtų vertos mūsų pasididžiavimo.

Ant šių dviejų autorių nuomonių uždėjo lyg ir antspaudą Draugo vedamuoju "Bažnyčios Dvasioje" (1967, I, 14) Pr. Gr.

Iš tų trijų straipsnių dvelkia gerb. autorių lietuviškų vyskupijų lietuviškom parapijom išlikti reikšmės arba nesupratimas arba tiesiog nenoras. Jie įrodinėja žygio ne tik negalimumą, bet ir lietuvių vyskupo prašyti mums žalingumą (?). Šie straipsniai visiems įsiskaitytini ir pasiliktini įrodymai, kaip kai kurie vyresnės kartos raštingi lietuviai per spaudą migdo stiprėjančią jaunimo lietuvišką sąmonę, lyg bijodami, kad jaunimas, įsigijęs principingumą, nepaveldėtų lietuviškų parapijų. Tada kokios vertės visi graudenimai, kad jaunimas privalo užimti senimo paliekamas vietas?

NEPARUOŠTI IR PARUOŠTI

"Jūs mėginate daryti atskiri nariai, neturį tam pasiruošimo", -- teigia Pr. Gr.

Man atrodo, kad tas senas sambūris su savo šūkiu "Viską atnaujinti Kristuje" turėtų būti šiai misijai labiausiai pasiruošęs, negu bet kuris kitas. Jeigu jų ir jiems pritarėjų tarpe yra atskirų nepasiruošusių, vis dėl to būtų sunku patikėti, kad "mėginti daryti" ryžosi kaip tik nepasiruošusieji atskiri nariai. Mums atrodo, kad tie, kuriuos mes žinome, yra pakankamai pasiruošę. Kurie seka spaudą, juos žino visi. Be abejonės, žino ir išpėjėjas. Jeigu jam atrodo, kad šie ne-

pasiruošę, labai prašytume tą teigimą pagrįsti, o dar mums nežinomas nepasiruošusius atskleisti, kad nebūtume jų klaidinami. Antraip, išpėjėjo bendrybinis apibūdinimas netenka įtikinamos galios.

Visus mus yra kas nors ruošę ir teberuošia. Jeigu šieji tikrai nepasiruošę, kaip ir kokiais įsivaizduoti juos ruošusius ir kaip reikiant nepasiruošusius! Ar nebus tik ruoštieji ir nepasiruoštieji pažangėsi ir Bažnyčios dvasią, pagal laiką, tiksliau supratę už paruošusius!

Kadangi pasiruošimas ir paruošimas paruošimui nelygu, -- žinint kurio tikslu, kas, kam, kur ruošiamas, -- tai tam tyčia nepasiruošęs veiksmas, nieku nesąlygojamas, kaip tik siekimo tikslu, gali būti bešališkesnis, tiesesnis, grynesnis už paruoštojo, ir be kokio iš šalies apskaičiavimo. Argi mes nežinome, kaip, kieno, kuriam tikslui esame buvę ruošti! Kaip dabar, pripažįstame, esame ruošiami čia ir Lietuvoje ruošiamas tauta. Kiek visai, visokių paruoščių yra. Kieno malūno girnas suka paruoštieji ir iš prievartos? Kur dingsta iš lietuviškų eilių tiek daug čia pasiruošusių? Šiuo atveju jaunųjų siekimo tikslas toks gyvybinis, kad jis pateisintų ir priemones, jeigu jos būtų ne visai tinkamos. Bet jos ir nėra netinkamos.

Sutikime, kad dabartiniams tikslui siekti paruoščių nėra: vieni išmirę, kiti dar negimę ir neužaugę. Tada įvykių akivaizdoje privalo imtis pirmomin-

ties (iniciatyvos) nepasiruoštieji, nes tyliėjimas būtų sutikimas ir su mus naikinančiais pertvarkymais, arba, dar daugiau -- mūsų pačių palikta tuščia vieta.

Nebuvo daug paruoščių, nukritus pančiam, kurti savo valstybę: atėjo nepasiruoštas kaimas, su atskirais pasiruošusiais, ir sugebėjo, iš mokyklų išėjo savanoriais jaunimas, -- kitas ir nežiupinėjęs ginklo. O daugelis paruošusių, atsistojo kraštui ant savo kojų, pradėjo rinktis namo -- kitas tik į apmokamą tarnybą. Mus kas paruošė čia atidulkėti ir puiku įsikūrimu pralenkti seniau čia gyvenančius?... Iš kokių paruoščiųjų apatalus rinkosi Kristus? Visos didžiosios idėjos yra kilusios iš atskirų asmenų. Kiti net nutestėti už tas idėjas mirė...

Ir dabar, kai kas mano, jog reikia palaukti, kas iš to bus. Laimės -- prisidėsime, pralaimės -- kulsime, teisime... Ar ne taip būna su visais didesniais užsimojimais?

Jokiu būdu neneigtina, kad reikia ruošti visokiem tikėtumam ir netikėtumam. Reikia, net būtina! Būtų buvę tikrai rimta ir teisinga, jeigu šiuo atveju būtume visi pasiruošę. Tačiau iškyla uždavinys, kad juos išspręsti ruošti būtų ilgo ieško drožimas, kol kai kas numeš kepsnį. Tokiais atvejais geriausias pasiruošimas -- siekti idėją apsidainijimas ir didelis, patvarus noras tos idėjos siekti.

Tai ir pasiūkame supirmiau pasakyta nuomone, kad tas jaunimas ir vyresnieji jo patarėjai turi noro, ir nėra tik žaliava. Taip pat ir mes visi norėtume paabejoti, argi netinkame nė į balsuotojus?

Niekas tegu nemano, kad jie į žygį eina karnališkai, su plakatais, karikatūromis... Jie be abejonės jaučia turį kelyje tvirtų ramsčių, mato gairių, girdi, anot vysk. Barono, žodį, kuris "kelia parodysi"... turi rankų, kurios atidarys duris į šv. Tėvo dangtę. Tai vietoviniai stipresniųjų pačių mūsiškiai šiuos nepaprastus piligrimus -- keleivius irgi privalėtų pakylėti.

STRUKTŪRA IR JOS TAIKYMAS

Pr. Gr. pradžioje savo rašinio krikščioniškai mintis klostę, toliau prabyla lyg ir valdiškai, o baigia valstybiškai. Jo paduotuoju valstybišku mastu tebūna leista pasinaudoti.

Lietuvių vyskupą gauti neleidžianti "šimtmečiais išmėginta struktūra". Vadinasi, pritaria struktūros keitimui, vedant ją gilyn ne tik tautinėm parapijom subendrinti (suteritorinti), bet liečiant ir šeimas. Štai 1967 m. Draugo 8 nr. paskelbto plano vienas punktas: "Arkivyskupija bus išdalinta į rajonus, kurie turės savo vadovybę, ir organizuoti bus aplanuoti kiekviena šeima".

Toks struktūros sutankintas tinklas, pradedant šeima, sugauna visa, kad tik yra rajono ribose katalikiška religiška, ne išskiriant nė tokių vienuolių su jų sodybomis, kaip Chicagoje Tėvų Jėzuitų Jaunimo Centras.

Autoriaus tvirtinimas, kad įsisenėjusi struktūra, lyg dogma, negali būti keičiama, išsina mažumytį nenuoseklus ir prieštaraujančias paties tvirtinimui. Jeigu dabar, atnaujinant Bažnyčią, kai kuriems hierarcham prireikė senos struktūros tautinėm parapijom nacionalizuoti, tai įrodo, kad jos už struktūrą senesnės, kaip iš tikrųjų ir yra. Todėl jos, būdamos už struktūrą labiau įsisenėjusios, negali būti jaunesnės struktūros naikina mos, bet pagal tą struktūrą jung-

tinos į tolygias vyskupijas -- į tautinės šeimos ir parapijos pagrindo aukštyn, bet ne iš aukšto gilyn. Tai lietuviškom vyskupijom steigti tos įsisenėjusios struktūros keisti nereikia, o tik ją vykdyti. Tautinių vyskupijų steigimas labiau atitiktų bažnyčios dvasią, negu struktūros pri-taikymas tautinėm parapijom panaikinti? Kaip iki šiol nėra buvusios pagal įsisenėjusią struktūrą tautinės šeimos parapijomis parapijose, tautinės parapijos vyskupijomis vyskupijose taip lygiai nebus tautinės vyskupijos "Bažnyčios Bažnyčioje".

Neatmesdami apskritai struktūros reikalingumo, linkę manyti, jog iš gyvos neapbrėptas Bažnyčios dvasios negali išplaukti negyva sustingusi struktūra, bet kuo lanksčiausia, atitinkanti tautybių prigimtį, saky-tume jų paprotinę. Jos taikytos, jos, kurios, negalėtų neatsižvelgti į katalikų pasaulio skirtingą

sudėtį. Struktūra nėra esmė, bet priemonė. Jos kietumas menkina krikščioniškos dvasios ir padaro struktūrą ta pateisinamąja priemone tikslui siekti. Ne struktūra krikščioniškos -- katalikybės žibė, ne struktūros kietumas ją atnaujins!

Už tai prašymas lietuviškas parapijas sujungti į lietuviškas vyskupijas nėra nei nauja maišatis, nei religinių "reformų" siekimas, kaip įtikinėja rašto žinovai, bet siekimas, kad organizacinė priemonė būtų taikoma taip, kad ir mes toje organizacijoje turėtume afškių teisių, gimtąjį žodį ir kitą išraišką. Tai kaip tik sutinka su bažnyčios dvasia, raginančia visai garbinti Viešpatį. Tą patį raginimą randame apaštalių laiškuose... O vysk. Barono giesmės "Kanklėmis kankiuokime, dūdėlėm dūduokime" ir kitos... (3)

(Pabaiga kitame numeryje)

GREETINGS and BEST WISHES

MILLER JEWELERS
DIAMOND — WATCHESWATCH REPAIRING ALL TYPES RELIGIOUS GOODS
ROSARIES PRAYER BOOKS CRUCIFIXES.

768 East 185th St.

KE 1-0225

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

MILES AVE. CUT STONE CO.

BUILDING STONE — FIRE PLACES
DOORWAYS — STEPS, ETC.

15310 Miles Ave.

SK 1-5676

GREETINGS and BEST WISHES
PARSONS AND PARSONSMAKERS OF WATERPROOF FABRIC
COLLARS AND CUFFSMain Office and Factory — 413-15 Huron Rd.
413 HURON ROAD CH 1-7723GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

O'BRIEN BRASS CO.

20940 St. Clair Ave.

IV 6-2440

GREETINGS and BEST WISHES

CHIN'S RED DRAGON
RESTAURANTSERVING THE FINEST CHINESE
AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE.

PR 1-0190

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4 3/4%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings in By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI SIANDIEN!

- Pinių taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PASKOLOS

perkant namus daromos ilgiems terminams ir prieinamais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

PATVIRTINO KONSULARINĘ SUTARTĮ

JAV Senatas, tik trim balsais daugiau, negu reikalaujama kvalifikuoti daugumai, kovo 16 d. patvirtino konsularinę sutartį su Sov. Sąjunga. Balsavimo statistika rodo, kaip ir kitais atvejais, kad tuose reikaluose negalipasiškliauti vienos ar kitos partijos nariams. Už sutartį pasisakiusių 66 senatorių tarpe buvo 44 demokratai ir 22 respublikonai, prieš sutartį -- 15 demokratų ir 13 respublikonų.

Senato užsienių reikalų komisijos pirm. J.W. Fulbrightas privačiai yra išsireiškęs, kad už sutarties pravedimą daug kredito priklauso respublikonų senat. Thurston B. Mortonui, kurio daugiausia pasidaruota užkulisyje rikiuojant respublikonų senatorius sutarties labui.

Formaliai žiūrint, tai sutartis tik atnaujina buvusius konsularinius ryšius, kurie buvo nutraukti 1948 m. Bet gyvyriai buvo labai svarbu, kad ta sutartis praeitų, siejant ją su plačiais užmojais "tiltų į rytus" tiesimo politikoje.

Už tat nesunku įžiūrėti tikrąsias priežastis tuose spaudos komentaruose, kuriuose taip įkyriai vis pabrėžiama, jog pasipriešinimas sutarties plaukės iš konservatyvių ir ekstremistinių organizacijų pusės, kad atrodytų, jog Amerikos visuomenė daugumoje tai politikai pritaria. Tačiau tos "stručio politikos" nuogumas negali būti pridengiamas tokiais aiškiais "oficialumu" kvepiančiais komentarais, nes spauda sekusi visuomenę skaitė ne tik daugelį skaitytojų laiškų, bet ir visą eilę užsienio politikos komentary, kuriuose išdėstyti prieš sutartį motyvai būtų sunkiai įrikiuojami vien tik į konservatorių ar ekstremistinių grupių programą.

Svarbiausias motyvas, iš amerikoniškojo taško žiūrint, buvo tai, kad Vietname jauni amerikoniškai žūsta nuo Sov. Sąjogos pristatytų ginklų. Viena ranka kovojant su komunistais, okitą ranką tiesiant draugiškumui pareikšti, sunku įrodyti tokios politikos logiką, neatsižvelgiant į tai kiek toli pramatanti ta politika bebūtų.

Sutartis Senate praėjo, bet ne taip lengvai, kaip buvo tikėtasi. Senatoriai jau anksčiau reikė nusišėbėjimą gaunamais laiškais, memorandumais, kalbančiais prieš sutartį ir aplamai prieš santykių su Sov. Sąjuga plėtimą. Daugumos senatorių nuomonės palenkė Valstybės Departamento spaudimas, bet jie pajuto ir ilgai neužmirš ir visuomenės spaudimą.

Politikoje, laimėjus ar pralaimėjus, nėra laiko prailgti. Visuomenėje konsularinės sutarties svarstymo ir patvirtinimo eiga buvo akyklai sekama ir ją domimasi. Tegul tai bus paskatinimu budėti, sutartinai veikti ir ateityje. Panašių bandymų galime laukti netolimoje ateityje.

MINTYS IR ŽVILGSNIAI

• Anglija su Sov. Sąjuga pasidalino Baltijos valstybių auksu. Kai tuo reikalu skaitome žinias ir pranešimus, matome akcentą momentui, kad Anglija nepripažįsta Baltijos valstybių inkorporavimo į Sov. Sąjuga de jure. Nejaugi to tik mums ir tereikia? Kol mes tuo tenkinamės, latviai per savo centrinės organizacijos tiria teisinės galimybes -- Anglijos vyriausybei išskirti teisme bylą...

• Švyturys. Vilniuje leidžiamas žurnalas, savo sausio 2 d. laidoje įsidėjo platų

NUOMONĖS IR PASTABOS

Ar iš tiesų mes esame 'kitoj pusėj' dėl partijų ir vadovavimo akcijos?

Sausio 23 d. Dirvoje v.m. pažūrėjo "iš kitos pusės" į mano straipsnį "Partijos vadovavimo akcija", išspausdintą sausio 13 d. Dirvoje. Jame autorius teigia, jog "101-mą kartą įrodinėjama, kad vadovavimo akcijai nereikalinga partijų". Tam teigimui patvirtinti v.m. rašo: "Pirmuoliausia autorius klysta tvirtindamas, kad partijos visame pasaulyje jau atgyvenę dalykas".

Jeigu v. m. taip atidžiai skaitė visą šimtą jo sumintų straipsnių, tai man gaila tų autorių pastangų ir suvartoto rašalo, nes nei pirmojo, nei antro v.m. pacituoto teigimo mano straipsnyje nėra. Jame aš neįrodinėju, kad vadovavimo akcijai nereikia partijų, nei kad partijos pasaulyje jau atgyvenę dalykas. Tame straipsnyje buvo tik konstatuotas faktas (A.B.):

"Šiandien iš 130 suvereninių valstybių, kur partinė valdymo sistema tebeveikia, beliko vos keletas". Tam liūdnam faktui paaiškinti pabrėžiau, kad "viena iš pagrindinių priežasčių, privedusių prie partinės sistemos neveiksmingumo yra ta, kad partinė sis-

pasikalbėjimą su Vladimirovu. Pasikalbėjimą užrašė ir nuotraukomis iliustravo -- Salomėja Narkeliūnaitė.

• Kultūros Barai savo 1967 m. pirmoje laidoje plačiau, objektyviau nušviečia išeivijos kultūrinio gyvenimo įvykius, negu "bendradarbiavimui" skirtas laikraštis "Gintaro Kraštas".

Šiame numeryje minimas Aldonos Stempužienės rečitalis Bostone, iškeliant solistės gabumus muzikos srityje. Apie prof. J. Zilevičiaus sukaktį kalbant, rašoma, kad "jis atliko didelį darbą, kaupdamas ir tvarkydamas muzikologinį archyvą". Iš dailininkų atžymimas A. Tamošaitis dėl jo nuopelnų liaudies meno populiarinime. Kūrybiniu jaunimo vakaru pavadintas Korp! Neo-Lithuania su ruoštas Chicagoje literatūros ir muzikos vakaras, žinoma rengėjų organizacijos vardo neminint. Paminėta muz. A. Kačanausko vadovaujama "Rūtos" ansamblio sukaktis.

Kas be ko, tas skyrius pradėtas žinute apie koncertus "Mildos Klube"... Apie tų koncertų lygį neužsimenama.

A. BUTKUS

tema išsivystė gerokai prieš didžiąją šių laikų industrinę revoliuciją ir prieš milžinišką technologinę pažangą, kuri iš esmės pakeitė žmogaus gyvenimo būdą, net patį žmogų. Ir todėl ideologiniai skirtumai, kurie žmones kaž kada taip aistringai skirstė į blokus, šiandien tiems patiems žmonėms nėra idomūs". Kaip matote, aš tik nagrinėjau priežastis, dėl ko seni partinio išsidiferencijavimo pagrindai nebėra efektingi ir teigiau, kad senosios politinės pažiūros bei doktrinos šiandien nebėgi būti efektingai panaudotos kaip tinkamos ir veiksmingos valdymo formos toje naujai besiformuojančioje masinės gamybos visuomenėje. Pats v.m. tą mano teigimą patvirtina, rašydamas, kad "Čia Amerikoje demokratų yra suskilę į Pietų ir Šiaurės frakcijas, į konservatorius ir liberalus, panašiai ir respublikonai. Tas pats reiškinys ir D. Britanijoje".

Tie pavyzdžiai ir parodo, kad besikeičiančios sąlygos verčia ir partinį pasiskirstymą prie tų sąlygų pritaikyti. Kad partiniai ar sambūriniai junginiai sėkmingai veiktų neužtenka turėti kaž kada deklaruotų bendrų tikslų. Tie tikslai turi būti aktualūs, patrauklūs ir įgyvendinami. Partinės programos aktualumas ir jos įgyvendinimo patrauklumas turėtų nulemti partinę įtaką visuomenėje. Kad partija išliktų gyva, aktyvi ir patraukli, ji privalo nuolat atsinaujinti savo programoje ir aktyvių narių prieauglyje.

Nesiūlau išjungti politines partijas iš vadovavimo akcijos. Aš tik manyčiau, kad tos partijos neturėtų savintis monopolio nei į vadovavimo akciją, nei į VLIK'ą. Šion akcijon pretenduojančios partijos turėtų teisę sau išsikvoti produktingu darbu, o ne kaž kada išgytais, gal dabar jau net fiktyviais vadais.

Malonu, kad ir v.m. šiuo klausimu žiūri iš tos pačios pusės, nes ir jis teigia, kad "sutinku su A. B., kad daugelis

VLIK'ą sudarančių partijų yra tik fantazijos ir politinės aritmetikos kūryba".

Naujienose, vasario 3 d. p. P. Venclova, rašydamas apie Reformas ir Reformuotojus ties mano straipsniu sustoja tik prabėgomis ir net mano mintis visai iškrepdamas, būtent: "Tarp kitko, A.B. prisimena ir Jaunimo kongreso priimtą rezoliuciją, pasakančią prieš partijas. Nežinau dėl ko jis (A.B.) siūlo visiems dar nesulaukusiems 60-65 metų amžiaus tą rezoliuciją paremti. Kodėl jis mano, kad tą rezoliuciją neturėtų remti sulaukę daugiau amžiaus, kurie mano, kad ji remtina? Gal jis mano vyresnius turint daugiau patyrimo todėl ir protingesnius. Ot tai ir bepartinė tolerancija!"

Kam toks naivus sarkazmas, kada atsakymą galėjo (ir rado) tame pat mano straipsnyje: "Mūsų supratimu, kas šiandien dar nėra sulaukęs 60-65 metų amžiaus, turėtų šią rezoliuciją ne tik paremti, bet ir drauge su jaunimu reikauti politinėje vadovybėje

radikalaus pakeitimo, nes kiekvienas šio amžiaus dar nesulaukęs taip pat yra išaukęs kito atmosferoje ir jėgose nebėra organiškai suaugę su išeivijon atsivežtais politiniais junginiais, nes nei vienas iš jų dar nebuvo politiniai subrendę tuomet, kai partinė sistema veikė Lietuvoje -- tad nei vienas neturėjo progos aktyviai joje dalyvauti. (Kad p. P. V. būtų dar aiškiau -- sudėkime kartus su juo: virš 40 metų praėjo nuo partinės valdymo sistemos Lietuvoje plus 20 metų iki žmogaus politinio subrendimo -- lygu 60-65 metams!)

Dėl aritmetikos išsiaiškinus, aš siūlau p. P.V. tą Jaunimo Kongrese priimtą rezoliuciją dar kartą perskaityti ir jai bent pritarti, jeigu jo partinis tolerantiškumas nebeleistų jam tos rezoliucijos paremti.

Smulkmenose išsiaiškinus, atrodo, kad ir ponas P.V. iš tiesų nėra kitoje pusėje, nes ir jis pritaria politinių partijų reformai, remdamas net ir konkretų pasiūlymą: "iš politinių partijų išjungti visus religinius klausimus". Aš iki šiol receptais nesišvaisčiau, manydamas, kad konkretus persitvarkymas yra tų politinių partijų vidaus reikalas.

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

THE AETNA LUMBER CO.

3674 East 93rd St.

MI 1-1185

GREETINGS and BEST WISHES

PAT A. LONGANO

"YOUR NATIONWIDE AGENT"

15614 St. Clair Ave.

IV 1-9190

GREETINGS and BEST WISHES

EMERSON RADIO OF OHIO

EMERSON RADIOS, STERIO
AIR CONDITIONERS, DUMONT T. V.

4300 Euclid Ave.

HE 1-1822

GREETINGS & BEST WISHES

A. L. Demaoribus, Pres.

Helen D. Russell, Office Mgr.

ALDEM INSURANCE AGENCY

GENERAL INSURANCE • SURETY BONDS

Suite 320, Lincoln Bldg. 1367 E. 6th St.
Phone 241-2318

GREETINGS and BEST WISHES

USHER WASTE OIL SERVICE

2205 West 3rd St. TO 1-1907

Viešėdami Chicagoje pirkite naujoj modernioj

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt Import. brandy 5th — \$5.49
2. M. & Moore 5 years old
86 proof Whiskey 5th — \$3.19
3. Cointreau Liqueur & Brandy 5th — \$4.95
4. Chateau De PARAMA
New York State Champ. Bot. — \$2.98
5. French Bordeaux Wine 5th — \$0.98

6. May Wine Imported
From Germany 5th — \$0.98
7. Imported 5 Star Greese Grandy 5th — \$4.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

FRONTININKŲ ATEITIES
PLANAI

Gone with the winds

1936 metais niekam nežinoma jauna Amerikos rašytoja Margaret Mitchell staiga pasidarė šios šalies ir netrukus viso pasaulio garsenybė. Ir tik su savo pirmąja ir vienintele knyga, kurią ji rašė 10 metų. Ir jei kas iš mūsų "Gone with the Wind" neskaityt originalo kalba ar vertimuose, tai daugumas jau po karo bus matę ne mažiau populiariai to pat vardo filme su nepaprastais aktoriais Vivien Leigh ir Clark Gable.

Iš kur kilo toks šios knygos pasisekimas, sunku pasakyti, nes romanas nebuvo kažkoks meno ar stiliaus šedevras, o ir idėjiškai jis gana nepažangios krypties. Rašytoja parodė, kaip Amerikos pilietinio karo metais (1861-65) veiniop "nuėjo su vėju" ir ugnimi pietinių valstijų aristokratija ir jos gražusis gyvenimas, kurį ji aprašė su galėsiais ir ilgesiu.

Mūsų kultūros ir dvasios gyvenime taip pat buvo vėjų, - ir net ne vienas, o keturi, ir visu dešimtmėčiu ar net pusantaro anksčiau, negu Mitchell parašė savo "vėją". Tik mūsų vėjų kryptis buvo kita, labai pažangi, užsimojusi nupustyti lietuvių literatūros "aristokratiją", tokią tada dar skystą, veik kudiškišką, ir "akademikų", tokius dar plonus, vos vos pirmą žingsnį keliančius pakopoje į spindinčio ir susitingusio konservatizmo lavoninę.

Nuėjo su vėjais mūsų Keturių Vėjų revoliucija, jeigu tam reikškimui panaudoti tokį per daug skambų žodį. Bet labai norint galima būtų spirti ir į didingumą, nes kur vėjas smarkiau pučia, ten neramū, o jeigu keturi vėjai, tai panašiau į audrą. Ir kur vėjų sukurio audra, ten jau ir revoliucijos padveikimas.

Vengdamas ginčo ar nemalonaus užsigynimo, neminėsiu pavardės, bet kai kartą gerokai seniau dusyk kreipiausi į vieną keturvėjininką papildomų žinių apie ano pokario literatūrinę revoliuciją Lietuvoje, gavau šaltą ir dirbtinai išdildytą atsakymą: - kam mums sukti galvą, kam patiemis garsintis? Tegu kiti apie tai kalba...

Neneigsim, kad tai išdidus ir net taurus nusiteikimas. Bet vaisiai kolkas labai nekokie. Tie kiti nelabai kalba. Gal kad kitaip žituri ir nenori, o dažniausia, kad nieko nežino, užmiršo ar niekad nė negirdėjo.

Irodymu galėtų būti Liet. Enciklopedijos 22-as tomas, 403 puslapis. Čia apie Juozą Petrėną-Tarulį, žurnalistą profesio-

nalą per visą savo subrendusį amžių, daugelio laikraščių redaktorių, Keturių Vėjų literatūrinio sąjūdžio vieną iš ryškiausių vadų, to žurnalo redaktorių, drauge neabejotino talento beletristą randame tik apie 15 eilučių sausiasius, bendriausio pobūdžio žinių ir mažą nuotraukėlę. Tuo tarpu čia pat veik dvi gubai plačiau pateikiamos informacijos apie kun. Joną Petrėną, "laikraštininką ir visuomenininką". Gi apie "kregždinių audrą" pat petrelį randame tiek pat eilučių, kaip apie rašytoją Petrėną-Tarulį, ir žinoma, dar to paukštuko nuotrauką... Beveik komiška!

Bet Liet. Enciklopedijos 11-me tome (421-22 psl.), laimei, galime rasti A. Čipkaus (Nykos Niliūno) puslapio su viršum apžvalgą apie Keturius Vėjus - "avangardinės lietuvių literatūros sąjūdį ir to paties vardo literatūros žurnalą"... Glausti faktai, charakteristikos ir vertinimai čia parašyti labai gerai, bešališkai ir inteligentiškai (spėjčiau, tik suklysta dėl paskutinio K.V. numerio išleidimo datos). Apžvalga paruošta asmens, kuris Keturių Vėjų papūtimo metais buvo dar kudiškėlis, bet laiko perspektyvoje turbūt geriau už kitus pajėgė suvokti to sąjūdžio vaidmenį, pateikdamas, man rodos, visai teisingą išvadą: -

"Keturi Vėjai ir keturvėjininkų reikšmė lietuvių literatūros istorijoje atrodo gana didelė. Jie atliko labai svarbų išjudintojo darbą ir paruošė dirvą sekančiajai pilvinių, granitinių ir trečiafrontininkų kartai. Jie taip pat įvykdė pirmą organizuotos literatūrinės revoliucijos bandymą"...

Perskaitęs P. Tarulio vėliausią romaną "Vilniaus rūbas" - veikalą savo turiniu nuobodų, bet gerą stilistiškai ir visais atžvilgiais man labai keistą, - staiga pasijutau užslėgtas prisiminimų ir jaunystės pergyvenimų naštos. Negalėjau atsispirti vaizdams, žiežirboms ir anekdotams iš Keturių Vėjų gyvenimo, veidams ir būdams mano paties mokytojų, kaip vyresniųjų Binkio ir Tarulio, ar draugų, kaip Rimdyčio ir Tilvyčio, ar šiaip bendrininkų, kaip J. Žengės, A. Šimėno, ar net atokiai nuo klubo besilaikančio, bet kai kada į "paldienikų" pobūvius užeinančio tada, kaip ir dabar, atkaklaus modernisto dailininko Adomo Galdiko...

Bet romaną perskaičius, aišku, labiausia man prisiminė Petrėnas-Tarulis, kuris buvo toks revoliucininkas, toks maištin-

kas, toks skrupulingai atkaklus ir darbštus, kad jeigu ne jis, kažin kaip ir kokie būtų galėję išieiti Keturių Vėjų žurnalo numeriai.

Kazys Binkis, viso sąjūdžio spiritus movens, turėjo fantastišką talentą gyvai, įdomiai ir vaizdingai kalbėti, juokauti, ironizuoti ir kritikuoti, įkvėpti ir uždegti, bet jis nemėgo (gal ir nepajėgė) vien dėl savo temperamento dėstyti ilgų ir painių teorijų. Taigi, Binkis kartais lyg rimtai, dažniau su šypsena Tarulį vadindavo "lietuviško futurizmo teoretiku", patardamas kreiptis į jį, jei kam būdavo neaiškus koks didelis principas, - žodis, skambėdavęs beveik ironiškai Binkio lūpose.

Bet dabar be galo sunku giliau iširti ir dokumentuoti anų laikų vaizdus ar net surašyti literatūrinius faktus. Kai prieš keletą metų man atsirado didelis reikalas surasti Keturių Vėjų žurnalo numerius, ypač tą pirmąjį storąjį, po ilgų ir varginančių pastangų patyriau, kad Amerikoje žurnalą beturėjo turbūt vienintelis žmogus, Dr. A. Petrika iš Brooklyno.

Jis maždaug taip ir labai gražiai man parašė: - Atvažiuok pas mane, įleisiu į biblioteką, skaityk, nusirašyk, būk kiek nori ir daryk ką nori, dar duosiu užkasti ir alaus bonką, bet niekam daugiau neskolinu knygų ir žurnalų, nes pražūva...

Deja, man buvo per brangu ir per toli nuvažiuoti, vienas

Kovo 11-12 Detroito posėdyje naujai išrinkta Lietuvių Fronto Bičiulių Taryba, kuriai ir nuolatine būstine bent ateinančioms trejems metams parinktas Detroitas, į tarybos prezidiumą išrenkant detroitiešius dr. A. Damušį, dr. V. Majauską ir dr. P. Padalį. J. Brazaitis pavaizdavo tarybai artimiausios ateities LFB uždavinius ir jų vykdymo praktiškąs galimybes, atsižvelgiant į Rytų-Vakarų šio meto santykiuose kai kieno stipriai įtaigojamą "tiltų statymo" politiką ir to

prašytas draugas tos misijos irgi neprisiruošė atlikti, o vėliau sužinojau, kad tas rūpestingas mūsų literatūros kolekcionierus viską persiuntė sovietinėn Lietuvon.

Kokia klaida, nepateisinama net žinomais daktaro ideologiniais sumetimais! Visos didžiosios bibliotekos Lietuvoje juk turi Keturius Vėjus, o taip pat be abejojimo ir privačiose rankose jų dar esama. Joks badas, labai lengva pasinaudoti. Bet Amerikoje gal nieko nebeliko, ir mūsų studentai ar vyresnieji, kuriems tos problemos tebėra ar kada bus įdomios, neturi ir neturės būtiniausių šaltinių mokslo darbai ar atsiminimų tikslumui pagerinti. Ir taip daug kas vėl bus "gone with the winds".

įtaigojimo eventualų poveikį Lietuvos laisvėkavai. Amerikos ir Kanados LFB pirmininkas V. Galvydis painformavo apie savo vadovaujamos LFB Valdybos rūpesčius, pastangas bei sumanytus ir apie LFB anketos rezultatus. Buv. LFB Vyr. Tarybos pirm. dr. J. Kazickas, dėl ligos tarybos posėdžiuose dalyvauti negalėjęs, savo ataskaitinį pranešimą atsiuntė raštu, apžvelgdamas ne tik buv. tarybos veiklą ir jos sąlygas, bet ir išvalgiai pabrėždamas labiausiai jautrias ir pirmareikšmes šio meto laisvųjų lietuvių problemas ir LFB uždavinius jų atžvilgiu. Lietuvos Laisvės Komiteto narys V. Vaitiekūnas painformavo apie Vliko ir LLK organizacinę padėtį, veiklą ir jos priemones. Taryba išsami ir visapusiškai nagrinėjo LFB nusistatymus bei uždavinius Lietuvos laisvinimo veiksmų atžvilgiu, lietuvių bendruomenės atžvilgiu, lietuviškojo jaunimo atžvilgiu, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties atžymėjimo atžvilgiu. Taryba vieningai pritarė minčiai, kad LFB organizuota studijų savaitė nuo šių metų būtų stengiama si paverst galimai visų lietuvių studijų savaitę. Šių metų studijų savaitės programoje numatyta ryškinti įvairius aspektus bendros temos: kova dėl Lietuvos valstybingumo praeityje ir mūsų laikais.

Prie LFB Vyr. Tarybos numatyta sudaryti Lietuvos laisvinimo koncepcijos ir linijos komisiją (New Yorke), finansų komisiją (Chicagoje), dialogo su jaunimu komisiją (Chicagoje), bendruomeninės tautos komisiją (Rochestery), Lietuvos draugų komisiją (Chicagoje), organizacinių reikalų komisiją (Detroitu).

LFB Vyr. Tarybos posėdžių dalyvius savo jaukiose menėse svetingai globojo dr. V. Majausko šeima. (k)

HELP WANTED MALE

INDIANA OPPORTUNITY!
O. J. SHOEMAKER CO., INC.
SOUTH BEND, INDIANA
CHIEF ENGINEER
(MECHANICAL)

Exper. in design of commercial heating and air conditioning systems, build, develop and direct engineering dept.

Generous salary commensurate with individual qualifications—

SEND RESUMES TO:
O. J. SHOEMAKER CO., INC.
BOX 418
SOUTH BEND, INDIANA
(32-38)

PLASTIC
LAMINATORS

AND

MODEL DUPLICATORS

FRINGES AND OVERTIME.

Wettlaufer Eng.

DIV. OF PIONEER ENG. & MFG. CO.

2500 E. 9 Mile,

Warren, Mich.

Call 313 — 755-4400

An Equal Opportunity Employer
(32-34)

HELP WANTED FEMALE

OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP
For 50 bed hospital with new addition on main line.

GRADUATE NURSES
Salary & Personnel Policies per A.A.R.N. 40 hour week.
MALE OR FEMALE
MEDICAL RECORD
LIBRARIAN
Registered preferred but not necessary.

MALE OR FEMALE
COMBINATION X-RAY
MEDICAL LABORATORY
TECHNICIAN
Registered preferred but not necessary. Salary and personnel policies per A.H.A.
Liberal Personnel Policies.
Wire call or write Administrator
INNISFAIR GENERAL
HOSPITAL
INNISFAIR ALBERTA, CANADA
(28-34)

PUBLIC HEALTH NURSE—Immediate opening for staff nurse in a small expanding public health agency in a scenic area near a cultural-educational center. Must meet minimum public health nursing certification requirements. Salary commensurate with education and experience. Apply Public Health Nursing Office, Monroe County Courthouse, Sparta, Wisc.
(30-36)

GREETINGS and BEST WISHES

TO OUR FRIENDS and PATRONS

DAIRYMEN'S
DAIRY PRODUCTSAT YOUR STORE OR AT
YOUR DOOR

3068 West 106th St. OR 1-2300

MOA MARTINSON

VYSTYKLAS IR GĖLĖ

(3)

Kai mirė ponas ir senasis teisingas teisėjas pasitraukė iš tarnybos, niekas nebegalėjo apginti padienio. Luvos sūnus šalinosi žmonių, vengė motinos, nemėgo mokyklos, ir lig tik jis praleido per daug pamokų, mokyklos taryba tuoj pasiūstengė išsiųsti jį į pataisos namus. Okai jis grįžo, Luva jau buvo susenusi ir pražilus, ir niekas netikėjo, kad ji kadaise buvusi gražiausia mergina visame dvare.

Oskarui jau buvo suėję dvidešimt metų, ir štai tada atsitiko nelaimė. Trys dienos prieš Kalėdas jis užmušė motiną ir pats nusiskandino prie užtvankos. Padienis parėjo vakare namo, pamatė negyvą Luvą ir pasikorė. Trys numirėliai prieš pat Kalėdas -- viena žmogžudystė ir dvi savižudybės. Kokios čia be šventės! Niekas dvare negavo degtinės ir ponai nevaišino tarnų, kaip būdavo įprasta, antrąją Kalėdų dieną. Po švenčių visus tris palaidojo. Kaisos Dešrininkės seniai jau nebebuvo gyvųjų tarpe, bet viena moteris, Luvos vienmetė, per gedulingas pamaldas bažnyčioje, kunigui besakant pamokslą, šnipštelėjo savo kaimynę:

-- Tai mat, Kaisa Dešrininkė teisybę sakė. Pateisi vystyklą upėje -- tikrai užsitrauksi nelaimę. Aš patį mačiau, kaip ten buvo.

Jos kaimynė, jauna moteriškė, naujo, ką tik atsikėlusio į šiuos kraštus darbininko žmona, pa-

tarė jai neplepėti bažnyčioje.

Ištuštėjusiuose Luvos namuose gražiausiai žydėjo baltoji pelargonija, ir net raudonoji pelargonija buvo apsisagščiusi pumpurais, kurie štai tuoj turėjo sprogti, o ispaniškoji lelija išleido skaisčiai žalius lapelius. Buvo šilta ir gėlės išliko gyvos nekūrenamoje grytelėje. Varžytinių dieną, kai buvo parduodama baltoji pelargonija, dulkė lietus. Jauna moteriškė, naujakurio žmona, nupirko baltąją pelargoniją -- iš senbuvų niekas nedrįso jos pirkti: per daug jau jie buvo girdėję šnekų, kad Luvos gėlė sėjanti mirtį. Tik per kažkokį stebuklą Kaisai Dešrininkei ir kitoms dviem moterims pasisekė išvengti nelaimės. Jos laiku numetusios tos gėlės šakeles, kai pamačiusios, kad vystyklas nuskendo upelyje.

Jaunoji moteriškė nuosirdžiai džiaugėsi gražia gėle, kuri atsiėjo jai tik penkiasdešimt erų. Naujakurių namai dar buvo tušti, sienos plikos. Klausydamosi pasakojimų apie vystyklą ir apie baltą gėlę, kuri nešanti mirtį, ji pasipiktinusi kalbėjo: "Ką gi, jei žmonės ilgus metus kartojo vis tą patį, tai nieko nuostabaus, kad jie pagaliau ir užtraukė nelaimę".

-- Gėlė, kuri pražysta viduržiemį, -- tikras stebuklas, ji neša laimę, ir aš pasisodinsiu tos gėlės ūgelių, -- tarė jina juokdamasi. Senbuviai niūriai ir nepalankiai žiūrėjo į naujakurę. O ši, pasigrėžusi į kaimynę, pridūrė:

-- Nėra ko kaltinti gėlės ir vystyklo. Tegu verčiau bažnyčioje elgiasi padoriai -- sėdi sau tyliai ir neplepa apie burtus ir kitokias kvailys. -- Ir jaunoji moteriškė nusinešė gėlę namo.

Raudonoji pelargonija ir ispaniškoji lelija taip ir liko Luvos namuose ir nušalo. Jų niekas nenupirko. Jaunoji naujakurio žmona nebeturėjo

daugiau pinigų gėlėms.

-- Nors prižiūrėtų gėles, jeigu jau niekas nenori jų pirkti. Bet žmonės čia labai pikti, ir aš pabūgau pati to imtis -- dar pasakys, kad aš jas pavogiau. Labai keistai jie supranta teisingumą, -- kalbėjo vakare jaunoji moteriškė savo vyrui, kuris gėrėjosi baltąja pelargonija. -- Mes pasiliksim čia tiksliai ligi pavasario, o paskui išvažiuosim: labai jau man koku klausytis visokių kvailių pasakų apie tuos nelaimingus žmones. Kartais atrodo, kad čia visi bepročiai. Taip, būtinai turime išvažiuoti. Aš nenoriu gimdyti šiam krašte. Čia žmonės nekenčia vaikų ir gėlių. Mes išvažiuosim balandy, dar prieš gimdymą. O vaikas turi gimti biržely. -- Ir jaunoji moteriškė apglėbė vyrą. Ją pagavo baimė ir negerai nujautimai. Ji pagalvojo apie tris mirusiuosius, ir jai dingtelėjo mintis, kad niekad ji nebūtų turėjusi nuostabios baltosios pelargonijos, jeigu jie nebūtų mirę. Vyras tvirčiau apkabino žmoną, ir jos nuotaika pragiedrėjo.

"Mes nieko blogo nepadarėm velionims, nešmeižėm jų ir netikėjom šmeižtais", -- pagalvojo ji, išsivadavo iš vyro glėbio ir nuėjo palieti gėlės.

-- Žinoma, mes iš čia išvažiuosim, ir išvažiuosim prieš sutartą laiką. Čia baisi vieta. Kokios tik dabar nėjo kalbos apie tą porą! Viena moteris tikino, kad baltosios pelargonijos lapai paraudonavę kaip nuo peklos ugnies.

Jau vasario mėnesį vyras ir žmona paliko tą kraštą ir iškeliavo į pietus. Jaunoji moteriškė, sėdėdama ant savo mantos, laikė rankose baltąją pelargoniją. Gėlės lapai buvo ryškiai žali, nors pastebėti tai vargu ar kas galėjo, nes gėlė buvo rūpestingai apmuturiuota nuo šalčio.

MOTERS PASAULIS

NAUJĄ LAPĄ ATVERČIANT

"MOTERS PASAULIS" -- tai kuklus bandymas pateikti skaitytojų pageidavimą bent retkarčiais skirti puslapį lietuviškos moters interesams. Neužsiangažuojant iš anksto plačiais užsimojimais, nes "Moters Pasaulio" turinys priklausys nuo skaitytojų dėmesio ir talkos, mes stengsimės, kad "Moters Pasaulis" būtų įdomus, originalus ir turiningas.

Nevengsime opių klausimų, diskutuojant šeimos gyvenimo ir kitas moterims aktualias problemas. Skirsime vietos visuomeninei veiklai, meno ir mokslui, atžymint moters siekimus ir laimėjimus tose srityse.

Norėtume palaikyti humoro jausmą, kuris yra būtinas įtempto ir komplikoto gyvenimo naštai palengvinti. Moterį, turinčią polėkių ir siekimų, ne retai prislegia kasdienybės smulkmenos, išplaukiančios iš jos vaidmens namų gyvenime. Todėl sąmojaus, juoko ir optimistiškai linksmos pažūros į gyvenimą su humoro žiupsneliu skiltis "Teta Teklė Pataria", atsiradus pakankamai užklausimų, taptų pastovia "Moters Pasaulio" skiltimi.

"Moters Pasaulis" turėtų vietos rasti jauna, tik į gyvenimą bežengianti mergina. Ištekėjusios moterys, dirbančios motinos ir visos tos, kurios norėtų su skaitytojais pasidalinti mintimis. Turinčios idėjų, pageidavimų ar sumanymų, yra kviečiamos aktyviai reaguoti į kiekvieną "Moters Pasaulio" pasirodymą.

"Moters Pasaulis" skiriamas poilsio valandėlei, skaitytojoms suteikti žinių, patarimų ir malonumo.

Jauna skautė V. Kerelytė įteikia rašytojai Nijolei Jankutei-Užubalieniėi gėlių puokštę. Kairėje stovi O. Silinienė ir O. Zailskienė.

DANUTĖ STOVYKLAUJA

Nijolės Jankutės knygelė, parašyta mažoms skautukėms, "Danutė stovyklauja" yra visokeriopai naudinga.

Ji duoda pajusti mažosioms skautybės žavumą, žiūrėti iš jų vaikiškos perspektyvos. Knygelė gali būti skaitoma ir vaikų, kuriems bus įdomi pati stovyklavimo idėja ir pati skautybė pasidarys labiau suprantama.

Pagaliau knygelė gali būti skaitoma ir vaikų, kuriems tebus įdomūs maži, vaikiški stovyklos įvykiai žaviam vaikų pasauliu, kad ir stiprokai perpinti didaktika.

Pats stovyklavimas ir skautybės idėja yra irė-

mintą į puikų vaikiško pasaulio idealizmą.

Mažos Danutės gyvenime sukosi mieli šešėliai, tai mama, tėtė, Vidutis, mažų ir didesnių sesių būrys ir draugininkė sesė Rima, kuri yra beveik tokia pati gera ir graži, kaip mama. Tų šešėlių tarpe vienas didelis ir labiausia neaiškus, tai Lietuva Danutės tėvelių ir senelių kraštas.

Visų jų bendro gyvenimo esmė stovyklaujant yra noras būti geresnėmis, atseit visus mylėti, daryti gerus darbus, kalbėti lietuviškai ir "atgailauti" už neklusnumus ir neatidumą. Tam šviesiam, energingam vaikiškam pasauliui gamta veikia savo mistika, užtat iš karvės pasidaro Dinozauras, iš stiklo šukės gyvatė. Savotiška meilės šiluma veikia medžiai, krūmai, dangaus mėlynė ir visagamtos aplinka.

Knygelė parašyta lengva, paprasta kalba, suprantant mažus vaikus, kuriems trūksta lietuviško žodingojo. Net ir keli himno žodžiai suliejami į vieną "Vienybėtežydi", tuo būdu įrodant, kad mažiesiems sunku susiorientuoti sunkesnėse sąvokose.

Nežiūrint "Danutė stovyklauja" knygelės didaktizmo, ji paliečia mūsų

MOTERIS IR KNYGA

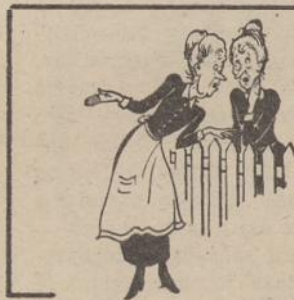
Amerikos populiariaji knygų klubai (Book of the Month, Literary Guild, Doubleday), kurių knygų tiražas siekia šimtus tūkstančių, savo statistikoje rodo, kad virš 75% jų skaitytojų sudaro moterys, investuodamos milijonus dolerių į knygų spausdinimo pramonę. Šitie klubai, išleidžiant romanus, poeziją, biografijas, klasikus, mažiau vertingas ir labai vertingas knygas, toli gražu nežada bankrutuoti. Ne visai taip su mūsų knygomis. Jei kūrybingų rašytojų vis dar turime, kurių veikalai turėtų puošti kiekvienos lietuviškos šeimos lentynas, tai jau mūsų knygų platinimas ir finansinė padėtis yra tragiška. Ar tai tikrai reflektuoja mūsų šeimų nuosmukį? Nesidomėjimą "dvasiniu peniu"?

Sunku būtų nustatyti tikrąsias priežastis, tuo labiau, kad dauguma mūsų visuomenės narių nėra žemoje ekonominiolygio klasėje. Bet lietuviškos knygos išsigijimo klausimas, taip opus ir aštrus, yra gerokai apleistas. Nežiūrint įvairių mūsų kultūrinių organų rūpesčio, spaudos vedamųjų dejavimo, kažkaip knyga sunkiai pasiekia mūsų publiką. Dar vie-

dvasingesnes gelmes ir darosi gera ir graudu dėl vaikiškos širdies grynumo. Ji patartina išiegyti mūsų vaikų knygynėliui skautų ir... ne skautų.

Reikėtų tarti ir labai pagirtiną žodį skaučių Sesių. Vaikų ir jaunimo literatūra yra mūsų vienas didžiųjų rūpesčių išievojimo gyvenime. Čia seserija bus padariusi labai gražų įnašą į mūsų mažųjų kultūrinį gyvenimą.

A. Augustinavičienė

TETA TEKLĖ PATARIA

KLAUSIMAS: Paskutiniu metu mano vyras pradėjo rodyti ypatingą dėmesį vienai mūsų pažįstamai, pas ją dažnokai užsukdamas pavalgyti priešpiečių, net pietų po darbo. Ir namuose jis ją nuolat giria. Ką man daryti, kad jis vėl pradėtų valgyti namie?

Onutė K., Chicago

ATSAKYMAS: Keisti receptus arba įsigyti naują virimo knygą.

Kl.: Esu 30 metų, neblogai sudėta. Žadu atostogauti Floridoje. Kas galėtų sąžiningai patarti, ar man tinka "bikini" maudymosi kostiumas?

S. K., Buffalo

Ats.: Didelis veidrodys

Kl.: Esu 17 metų; žmonės sako, kad gan patraukli. Jaučiuosi suaugusi, bet mamytė man neleidžia pirkti kosmetikos. Kodėl?

A. M., Detroitas

Ats.: Greičiausia todėl, kad kosmetika jai pačiai reikalinga... Laikinais sprendimais dėl kosmetikos vartojimo palik savo motinai. Bus laikas, kada be kosmetikos net savo laiškanešiu nedrįsi pasirodyti. Kosmetika ankstyvoje jaunystėje yra juokinga; vidutiniam amžiuje -- reikalinga; vyresniame -- būtina.

Kl.: Mano sūnus užsiaugino ilgus plaukus, kaip "Beatles", ir atsisako kirpti. Jam 16 metų. Abu su vyru pergyvename, kad mūsų sūnus taip elgiasi, bet esame visai bejėgiai, nes ir jo draugai tokias "šukuosenas" dėvi. Patarkit, ką daryti.

Chicagietė motina

Ats.: Nenusiminkit, ponai. Tik kantrybės reikia. Padidėjus protui, plaukai sutrumpės.

Jūsų Teta Teklė

nas kitas premijuotas romanas, siunčiamas iš rankų į rankas skolinimo būdu, lieka perskaitytomas. Bet autoriai, idėję daug brangaus laiko, daugelyje atvejų investavę savo sunkiai uždirbtus pinigus fabrike ar įstaigoje, negali atsikvėp-

(Nukelta į 6 psl.)

KO TIKIUOSI?

Kompliuotas modernių dienų gyvenimas į savo sukūrį yra įtraukęs ir mūsų moteris. Senas moters idealas, kada norėta matyti moterį tik šeimoje ir bažnyčioje, jau daugiau nebeegzistuoja.

Šių laikų moterys -- tai įvairiaspalvės pavasario gėlės ir gyvenimo sūkurys, kaip rudens audros, kovingai ir ištvermingai nešančios atsakomybės našą. Moteris šiandien yra ne tik šeimos motina bei tautos auklėtoja. Ji yra ir mokslininkė, ir politikė, meno bei mokslo atstovė, ne retai tose srityse pirmaujanti, o savo ištverme dažnokai pralenkianti vyrus, nes šalia mūsų sričių jai vis dar lieka šeimos reikalai.

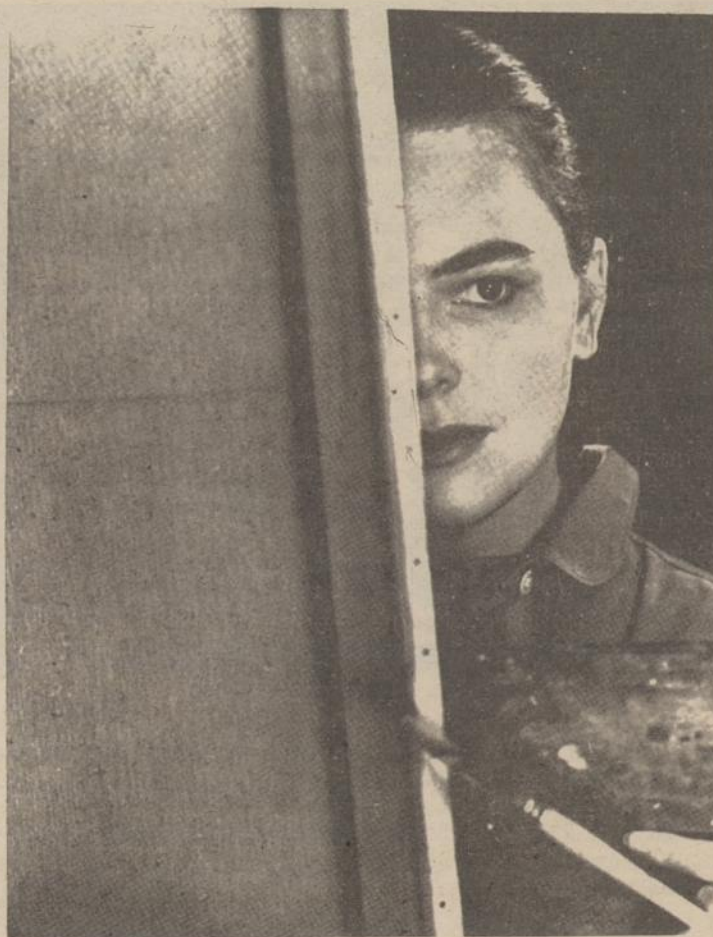
Lietuvė moteris tremtyje, šalia visų kitų pareigų, turi dar vieną svarbų uždavinį: Lietuviškos skiepymą mūsų priaugančioj kartoje. Todėl ją randame mūsų tautinėse bei religinėse organizacijose, lietuviškojo mokykloje, spaudoje ir visur, kur tautos ir artimo meilė šaukia.

Tad, būdama stipriai dvasiniai ir fiziniai gyvenimo pajungta, moteris ieško moralinės atramos ir šaltinių savo bei šeimai jėgoms papildyti. Mūsų spauda nėra tokia plati, kad galėtų skirti daug vietos moterų reikalams. Todėl kiekviena suteikta galimybė moterims joje pasireikšti yra labai sveikintina. Manau, kad mūsų moteris ypatingai sveikins šį naują pradedamą skyrį ir jam skirs atitinkamą dėmesį. Ypač jaunesnio amžiaus moterys turėtų tokiaime skyriuje rasti medžiagos sau ir savo šeimai. Tikimusi, kad čia ir savo tautinę dvasią atgaivinsime, savo intelektą patobulinsime ir kasdieninius reikalus aptarti galėsime.

Mūsų uždavinys yra kurstyti ir saugoti šventąją ugnį. Tad pa laikykime šį naują pastatytą židinį su meile, bendra pagalba ir nuoširdžiu bendradarbiavimu.

Sėkmės laikytis ir tobulėti "Moters Pasauliui" Dirvoje.

Ingrida Bublienė

Dail. Nijolė Vedegytė-Palubinskienė. Vyt. Maželio nuotrauka

MARGUČIŲ KILMĖ IR TRADICIJA

Kalbant apie lietuvių liaudies meną, visuomet turėtume paliesti margučių marginimą, kaip vieną mūsų liaudies meno šakų, glaudžiai susijusią su senovės religiniu kultu. Margučių kilmę sunku nustatyti: ji senesnė net už krikščionybę. Jau senovės egiptiečiai, romėnai bei žydai laikė kiaušinių pavasario gamtos atgimimo simboliu. Europoje margučių atkasta IV-jo šimtme. kapuose. Jie plačiai paplitę slavų tautose ir jau XII-me šimtme. randami susiję su Velykų šventimu. Spėjama, kad lietuviai tą paprotį pasiėmė iš ukrainiečių ar lenkų, nes Vakarų Europos tautose jų nerandame.

Nors margučių marginimo paprotys Lietuvoje, gal būt, paplito iš kaimyninių tautų, bet lietuviai susidarė skirtingą savą stilių, būdingą tik savajai tautai. Dalis ornamentų yra bendri visoms margučius marginančioms tautoms; kiti charakteringi tik lietuviams, kurie iš šimtmečio į šimtmetį pynėsi mūsų liaudies meno dirbiniuose. Dar kiti randami visai skirtingi, tik margučių marginime.

Margučiai marginami dvejopu būdu: išskutinėjant peiliuku ar šiaip aštriu daiktu nudažytą kiaušinio paviršių, arba išbraizant raštus vašku. Seniau, kol dažų dar nebuvo, margučiai buvo dažomi įvairiomis natūraliomis gamtos priemonėmis: žolėmis, svogūnų lukštais, šienų bei lazdyno, šermukšnio, alksnio, ažuolo žievėmis. Juos maišant išgaudavo skirtingus atspalvius. Vašku margininti margučiai dažniausiai tamsaus tono, juodo ar rudo, išrašyti geometriniais ir augaliniais ornamentais: eglutės, dantukai, kriputė, lankeliai. Rašytinių margučių linijos drąsios ir ryškios, bet nelanksios, todėl rašytinių margučių motyvai neturtingi. Skutinėti margučiai yra spalvingesni, jų linijos lankstesnės, grakštesnės, labiau nutolusios nuo pri-

imityvumo, nes skutinėjimas nevaržo darbo technikos. Čia randama ir geometrinių ir augalinių ornamentų, kartais nueinančių net iki realizmo. Tiek vienuose, tiek kituose, įdedama daug tradicijos ir fantazijos.

Paskutiniojo šimtmečio margučiuose atrandama daug raštų su gyvuliais, plauštelėmis, paukščiais ar net ištisų vaizdų su žmonėmis, vaizduojančių įvairius papročius. Lietuvos nepriklausomybės metu randama daug patriotinių temų.

Kiaušinių marginimas ir dažymas prasidėdavo Didįjį Ketvirtadienį ir tęsdavosi iki švenčių. Paprastai jų dažydavo net po kelis kiekvienam šeimos nariui ir dar pintinėse Velykų svečiams; kaimynams, jų vaikams, krikštavaikiams. Vietomis buvo paprotys, kad mergina dovanodavo margučius savo berniui, arba bernelis savo merginai. Taip pat labai paplitęs paprotys buvo ridinėjimas margučių per Velykas ir Atvelykį. Yra žinoma, kad kiaušinius dažydavo ne tik per Velykas, bet per Šv. Jurgį bei Sekmines. Tačiau tikras margutis yra labiausiai susijęs su Velykomis.

Tas gražus paprotys, ėjęs iš kartos į kartą, toks gausus ir turtingas mūsų liaudies raštams ir tradicijomis, neturėtų būti pamirštas, bet praturtintas ir pamėgtas kiekvienoje lietuviškoje šeimoje.

Nijolė Vedegytė-Palubinskienė

Felicija D. Prekerytė iliustravusi Nijolės Jankutės-Užubalienės knygelę "Danutė stovyklauja".

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Šiais metais lietuviškojo madų parodoj, turbūt sekant B. Railos pastabas, suklebės patrupėję, bet vis dar liko keliais coliais atsilikusios nuo pasaulinių madų. Nuotraukoj modeliuotojos, demonstravusios madas A.L. Montessori Draugijos suruoštoje madų parodoje Chicagoje. Stovi iš kairės: N. Manelienė, L. Koklytė, N. Vengrienė, S. Olišauskienė, D. Juškievė, L. Čepaitytė ir B. Rašimaitė.

A. Vengrio nuotrauka

LAIŠKAS DIRBANČIAI MOTINAI

Apie penktą valandą skubanti, iš darbo grįžtančių žmonių minioje matau Tave, susirūpinu sū žvilgsniu sekančią miesto rotušės laikrodžio milžiniškas rodykles. Tavo veidai pabėgę, kaktą suraukta, o mintys skrieja tūkstanties mylių į sekunde greičiu: ar iki sugrįžtant vyrui iš darbo paspėsi paruošti pietus? Ar užteks nuo vakar pietų likusio kepsnio? Ar iš mokyklos grįžę vaikai bent nuo laiptų nušlavę sniegą?

Sausakimšo autobuso spūstyje Tu bandai suplanuoti savo likusią dienos dalį, geriau sakant -- vakarą. Namuose gu- li pluoštai neskaitytų laikraš-

čių ir sesers neatsakytas lai- kas. O kas nuveš Marytę į mu- zikos pamoką, o Andriuką į su- eiga? Ir ar padangos atlaikys dar vieną kelionę skersai mies- tą? Kad bent nereikėtų taisyti iki sekančios Tavo algos. Ir taip pro Tavo nuvargusias akis bėga neatlikti darbai, nesutvar- kyto namo kambariai. Kažkur gilumoje dar beldžiasi norai: paskaityti, pailsėti, pasisvečiuo- ti. Ir norėtumei staiga bėgti kažkur, kur būtų absoliuti ra- mybė, kur laikas nebūtų pada- lintas į valandų ketvirčius, kur nieko nereikėtų daryti nei gal- voti, tik viską užmiršus, gu- lėti karštame pajūrio smėly...

Bet Tu negali. Gyvenimas Ta- ve stumia pirmyn, ir šimtai ne- baigtų darbų niekada nebus už- baigti; ir šimtai svajonių ne- išsipildys; ir toms svajonėms nelieka laiko. O dienos eina viena po kitos, paliesdamos Ta- vo veidą, akis ir širdį, palik- damos Tave nuvargusią, vys- tančią. Lūdna, ar ne?

Štai jau namai, Sniegas nu- kastas. Virtuvėje girdi Andriu- kų besiginčijantį su Maryte, ku- ri ką tik baigė plauti nuo pus- ryčių užsilikusius indus. And- riukas išnešė šiukšles. Pama- tų Tave, jie lenktyniaudami puo- la Tau ant kaklo, pasakodami dienos nuotykius. Kažkas nubrau- kia nuo Tavo kaktos raukšlės, ir Tu beveik galėtumei šypso- tis, jei taip baisiai neskaudėtų kojos nuo ilgo stovėjimo prie mašinos fabrike.

Neatstumdę jį nuo savęs sku- bėdama kaisti pietus. Išklau- syk jį šiaurkščijimo. Paskui, nusi- metusi nepatogius batus, pereik per kambarius be tikslo, neieš- kodama darbo, tik naujomis aki- mis ieškodama savo name ko nors gražaus. Ar ne tiesa, kad seniai pamiršai pasigrožėti pa- veikslu, kuris kabo ties židiniu ir kurį su tokiu pasididžiavi- mu prieš dvejis metus nusi- pirkote meno parodoje? Arba tą nedidelę skulptūrą ant mar- murinio stalo? Tai grožis, kurį Tu nustojai mačiusi.

Peržengusi vaikų grindyse nu- mestas knygas, nekreipdama dė- mesio į dulkes ant židinio, eik ir pažvelk į veidrodį. Nenori? Bijai matysi save? Nebijok. Tai ne senatvės žymės, tik kasdien- nybės negailestingas antspau- das. Tavo plaukai galėtų būti tvarkingesni. Ir lūpų pieštuko tik žymė telikusi. O lūpų kampu- čiai nusivirę žemyn, tartum bū- turnei ką nors neskanus para- gavusi. Padarysime pirmą ban- dymą atsinaujinti. Pagalvok apie savo vaikus: kokios Marytės gra- žios kasos ir koks geras moki- nys yra Andriukas! Dabar bus nesunku nusišypsoti. Tau atro- dys, kad bent penkeri metai nu- slinko nuo Tavo veido. Nusi- šypsok sau pačiai: juk sustojus valandėlei, galima pradėti skai- čiuoti tiek daug dalykų, kurie Tavo gyvenimą daro turtingą ir gražų... Dabar pasilepink sa- ve. Nors trumpa, bet gaivinanti kvapį ir šilta vonia pagyvins kraujo apytaką ir išblįškusius veidus sugrąžins natūralią spal- vą. "Vonia prieš piet" -- ma- tau nustebimą Tave veide. Taip, vonia prieš piet. Ir tai užims

tik keliolika minučių. O paskui truputis lengvos kosmetikos, tru- putis kvėpalų, švarūs, kad ir pa- prasti drabužiai -- ir būsi, nau- jai gimusi. Dabar gali grįžti prie darbų, ir viskas nebeatrodys, kaip gyvenimo jungas. Tavo iš- vaizdos malonų pasikeitimą pa- stebės vaikai, klausdami: "Ma- myte, kur tu ši vakarą eini?" Jų dideliame nustebime Tu pra- neši, kad niekur. Kai išgirsi savo vyrą, grįžtantį iš darbo, padėk keptuvę į šalį, greitai nusimesk žiurstą ir pasveikink jį meiliai ir šiltai, kaip kada- se darydavai... Malonus bus Tau nustebimas ir džiaugsmas jo veide. Aš garantuoju, kad Tavo nuvargusi, nerūpestinga išvaiz- da ne kartą skaudina jį, kad ir Tu turi eiti už namų ribų ir už- darbiauti. Kaip gyvas kasdien- ninis priekaištas, Tavo pačios rūpesčiai ir nemalonumai tik dar giliau vagoja jo veidą.

Ateina vakaras. Kiek gali, skirk laiko savo vyrui, nes ka- da nors gali būti gaila nepasi- dalintų valandų. Jis greičiau- siai eis sutaisyti sugedusį už- raktą ar varvantį kraną vonio- je. Tada ir Tu rasi laiko baig- ti namų ruošos darbus. O vėliau vakare, vaikams sugulus, dar liks valandėlė ir laikraščiai, ir knyga paskaityti, ir sagoms išsiuti... ir muzikos paklausyti. Iš darbo į darbą skubėdama, nepamiršk atsinaujinti. Kartą pabandžius nesunku priprasti. Tuo būdu Tavo tikroji diena pra- sidės grįžus iš fabriko ar iš- taigos. O atsinaujinus fiziniai, atsigaus ir Tavo dvasia. Paban- dyk -- nieko nepralaimėsi.

Dirbanti Motina

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

HELP WANTED MALE

THE
CLEVELAND
PNEUMATIC
Tool Co.
3784 E. 78 St.
341-1700
A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE-
MISSILE and
Aircraft Components
KELLER-
HYDROTEL
Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL
BORING
MILLS
TURRET
LATHES

GAP TURRET
LATHES
ENGINE
LATHES
MILLING
MACHINES

RADIAL
DRILLS

NUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES

GAUSITE GERA VALANDINI
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.
OR CALL
341-1700

for an interview convenient
for you.

FILATELIJOS KAMPELIS

(5)

Antanas Bernotas

GRENADA išleido naują seri- ją pašto ženklų su gražesniais krašto vaizdais. Čia dedame 5 centų p. ženklą, kuriame paro- dyta Levera Beach pakrantė.

Grenados sala yra Vakarų Indijoje, vadinamoje Windward salų grupėje, į Pietų Amerikos žemyno pusę, maždaug už 90 mylių į šiaurę nuo Trinidad salos. Prie Grenados admini- straciniais sumetimais pri- skirta ir maždaug pusė į šiau- rę gulintio salyno Grenadines, kurių didžiausioji sala yra Car- riacou, sudarant visų salų bend- rą plotą 133 kv. mylių. Salynė gyvena apie 88,000 mišrios kil- mės gyventojų. Gyventojai ver- čiasi medvilnės, vaisių ir gy- vulių auginimu. Salos kalnuo- tos, su puikiais paplūdimiais, labai mėgstamos poilsiautojų ir vasarotojų. Grenados salą at- rado Kolumbas 1498 m. (sali vadas parinktas labai pana- šus į Ispanijos miestą Grana- dą). Vėliau ispanai ją paskelbė savo nuosavybe, 1627 m. perleis- dami britams, o šie pastarieji 1650 m. perleido ją prancūzams. Prancūzai saloje užvedė kavos, kakavos ir medvilnės planta- cijas, bet visai išnaikino ten gy- venusius indėnus karibus. 1783 m. salą atsiėmė britai, paskelb- dami ją savo kolonija, kurią te- bevaldo iki šiol. Salos sostinė yra St. George's miestas. Paš- to ženklus išleidžia nuo 1861 m.

ITALIJA išleido 40 lirų paš- to ženklą pagerbti žymiam prie- š. renesansinio laikotarpio tapy- tojui, skulptoriui ir architek- tui Giotto su jo vienos freskos iškarpa.

Giotto di Bondone (apie 1266 - apie 1337) gimė Vespignano prie Florencijos. Jaunystėje studijavo kartu su Cimabue. Pirmaisiais savo tapybos dar- bais jis išdekoravo Sv. Pran- ciškaus Asyžiečio bažnyčią Asyžuje, 1298 m. jis nutapė sa- vo garsų paveikslą "Navicella", kuriame Kristus išgelbsti Sv. Petrą iš jūros. Kiti garsūs jo paveiksai taip pat Sv. Petro katedroje Romoje. Vėliau de- koravo kitas Romos ir Paduos bažnyčias. Sulig jo projektais pastatyta dalis Santa Maria del Fiore bažnyčios Florenci- joje. Visos jo temos imtos iš

Kristaus ir apaštalų gyvenimo ir darbų.

KANADA. Čia dedame du to- limesnius naujos nuolatinės se- rijos pašto ženklus -- 2 ir 3 centų vertės. Abiejuose yra ka- ralienės Elžbietos II portretas, darytas Londono fotografo An- thony Buckley.

Dviejų centų ženkle parody- ta Pacifiko pakrantė kur nors Britų Kolumbijoje: paežerėje, kalnuotoje apylinkėje, stovi vie- tos indėnų ar eskimų statomas Totem stulpas. Ženklas žalios spalvos. -- Trijų centų ženkle parodyta vidurio Kanados -- va- dinamųjų prerijų provincijų -- Saskatchewan ir Albertos sce- na: kviečių laukas ir jėvų ker- tamoji mašina (rusai pasakytų -- kombainas), tolumoje -- naf-

HELP WANTED MALE

WANTED 1ST CLASS
CARBIDE DIE
FINISHERS
EDM
OPERATORS
SURFACE
Grinder Hands

Experienced. To work with expanding organization offering steady, top wages and overtime with exceptional fringe benefits.

CLYDE F. RICKERT
INCORPORATED
34480 GODDARD RD.
ROMULUS, MICH.
(E. of Wayne rd., nr. I-94 X'way)
313 — 941-1900
(30-33)

WANTED EXPERIENCED
MACHINE REPAIRMEN
Steady work for qualified men. Days only, 53 hrs. week.
Apply in Person
CORBAN SCRAPING & MACHINERY
8905 Dickens Cleveland, Ohio
216 — 721-3737
(32-39)

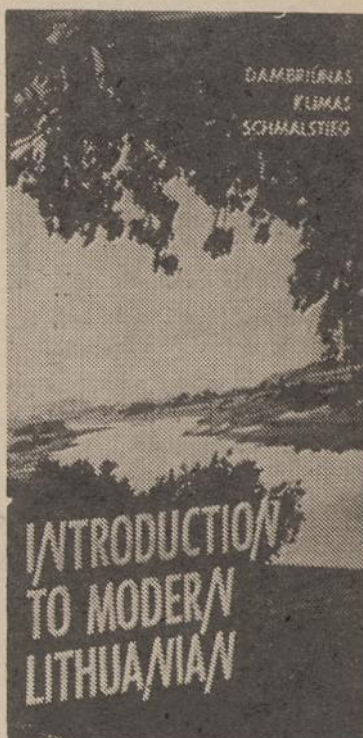
SCHOOLS

SACRED HEART
ANDOVER, MASS.

Resident school for boys in
GRADES 4—8
Conducted by Brothers of
The Sacred Heart
Modern Fireproof Building
—Large Campus.

(28-42)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Puikus lietuvių kalbos va- dovas su 40 pamokų, gra- matikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemokantiems ar nedaug mokantiems lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Pa- rengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. R. Schmalstie- g. Išleido liet. pranciško- nai Brooklyne. 479 psl., kie- tais viršeliais. Kaina 7 dol. Galima užsisakyti:

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

MINTYS APIE MUS

MOTERIS -- tai plaštakė, iš kurios reikalaujama bitys atsa- komybės ir skurzelės darbštumo.

MODERNI MOTINA -- tai kombinacija auklės, šoferio, siu- vėjos, virėjos, visuomenės vei- kėjos, mokytojos... ir damos, ku- ri visur ir visada gerai atrodo, seka madas ir žino paskutinią- sias politikos bei kultūrinio gy- venimo naujienas.

DIRBANTI MOTINA -- mote- ris, kuri stengiasi įtikinti pa- saulį, kad buvimas vien mote- rim nėra gyvenimo vienintelė karjera.

GREETINGS and BEST WISHES

Dairy - products
1829 E 55 St. Call UT 1-1100

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

VISITING BEDFORD?

STOP AND SEE OUR NEW LOCATION

**HOME OF MOSHER-LALLY
CHEVROLET CO.**

Bedford, Ohio

500 Broadway

232-2000

GREETINGS and BEST WISHES

ALLIED ELECTRIC SEWER
CLEANING COMPANY

**ROTO-ROOTER SEWER AND
DRAIN SERVICE**

West Side East Side
12910 Detroit Ave 12824 Superior Ave
AC 6-4500 MU 1-7722

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

RABB JOSKA'S GYPSY CELLAR

11123 BUCKEYE RD.

WE SPECIALIZE IN CHICKEN, PAPRIKASH
AND HUNGARIAN STEAK BROUGHT TO YOU
ON A WOODEN PLATTER

Call GA 1-9220

GREETINGS and BEST WISHES

To All The Lithuanian People

**TALIS PHOTOGRAPHY
STUDIO**

7106 SUPERIOR AVENUE
HE 2-0010

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

**RIDGE ROAD AUTO
WRECKING CO.**

3735 Ridge Rd.

AT 1-1400

GREETINGS and BEST WISHES

**HAMILTON INSURANCE
AGENCY**

ALL FORMS OF INSURANCE

13429 Euclid Avenue

LI 1-7361

AUTOBUSO
FONDAS AUGA

Clevelando Pilėnų tun-
tas, Skautų Tėvų K-tui
pritariant ir talkinant,
vasario 15 d., Nepriklausomybės šventės suei-
goje pradėjo vaju auto-
busui išigyti. Iki šiol gau-
tos šios aukos:

Dr. J. Skrinska \$ 50.
V. S. V. Šenbergas \$37;
Po \$25: -- Pr. Karalius,
M. Leknickas, J. Paže-
mis, A. Šenbergas, Vl.
Šniolis, V.A. Staškevi-
čius. Po \$20: -- P. Jur-
gutavičius, M. ir P. Puš-
korai, V. ir J. Stuo-
giai, Č. ir I. Šatkauskai.
Po \$15: -- B. Pročkie-
nė ir V. Urbaitis. \$13
aukojo J. ir A. Raste-
niai. Po \$10: -- St. As-
trauskas, J. Balbotas
A. Beržinskas, Vl. Blin-
trubas, dr. H. Brazaitis,
J. Čiuberkis, John De
Righter, Z. Dučmanas,
J. Gudėnas, A. Jonaitis,
H. Johansonas, vilkiukas
Rim. Kamantas, V. Knis-
tautas, J. Miglinas.

Po \$5 -- J. Budrys, po
nas X., V. Čyvas, B. Gra-
žulis, A. Juodikis, A.
Karklius, K.S. Karpus,
J. Kazlauskas, St. Luko-
ševičius, B. Mačys, J.
Nasvytis, K. Palubins-
kas, Pr. Petrakis, F.
Spirikaitis, A. Strimai-
tis ir dr. Vyšniauskas,
Canton, Ohio. St. Ilgū-
nas iš Rochester, N.Y.,
paukojo \$3.00.

Aukos tebeplaukia. Nu-
matoma išigyti 40 vietų
mokyklinį autobusą, ku-
ris palengvintų skautų
išskylas, keliones į sto-
vyklas, duotų progų daž-
niau aplankyti kitas liet.
kolonijas ir užmegsti
glaudesnius ryšius su
kaimynais. Visi cleve-

landiečiai kviečiami
šion talkon. (g)

LIETUVIŲ SALĖS
RŪPESČIAI

Lietuvių Salės Bendro-
vės ir Lietuvių Klubu nau-
jai išrinkta valdyba vykdo
akcininkų metinio susirin-
kimo nutarimais pavestus
darbus. Pirmąpradis naujo-
sios valdybos rūpestis, tai
Lietuvių Salės piniginių apy-
vartą. Negrų bangai priar-
tėjus prie senųjų Clevelando
lietuvių tautinių tvirtov-
ių — Sv. Jurgio parapijos,
Superior Savings and Loan
Association, Lietuvių Salės
ir Dirvos namų, dauguma
senųjų ir naujųjų ateivių
išsikėlė į kitas vietas. To-
kio išsikėlimo pasekės pir-
miausia pajuto Lietuvių Sa-
lė: suretėjo salės nuomavi-
mas, sumažėjo įplaukos.

Neseniai įvykusiame Lie-
tuvių Salės ir Klubu valdy-
bos pasitarime, kurį prave-
dė pirmininkas Jurgis Mals-
kis, buvo aptariami tie rū-
pesčiai. Sutarta nesitenkin-
ti salės nuomavimu kitiems,
bet taip pat mėginti su-
ruošti daugiau savybinių
parengimų.

Sudaryta parengimų ko-
misija iš S. Halaburdos, S.
Luko ir P. Stempuzio.

Lietuvių Klubu reikalai,
kuriuos pristatė klubo ve-
dėjas Z. Dučmanas, vyksta
patenkinamai. Esamų gali-
mybių ribose, dedamos pa-
stangos gerinti ir tobulinti
klubo veiklą. Klubu vadovy-
bė vykdo stalo teniso tur-
nyrus, išlaiko laikraščių
skaityklą, į kurią suplaukia
visi dienraščiai, savaitraš-
čiai bei žurnalai.

Savaitgaliais veikia lie-
tuviška valgykla.

Klubu vadovybė neužmir-
štą ir visuomeninių reikalų:
Valdybos pasitarime iš iš-
do paskirta Lietuvos Karių
Veteranų Ramovės Sąjun-
gai (invalidų šaipai) \$10.00
ir Vysk. Valančiaus Lietu-
viškai Mokyklai \$10.00 vien
kartinės aukos. (vb)

• Prieš atnaujinami sa-
vo namų ar automobilių
draudimus, palyginkite sa-
vo mokestį paskambindami
V. Giedraičiui tel. 944-6835.

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metų simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

BEST WISHES

To All the Lithuanian People

RICHMAN BROS.

11 STORES IN GREATER
CLEVELAND

NOW OPEN
AT SEVERANCE CENTER
AND THE
RICHMOND MALL

GREETINGS and BEST WISHES

**HILL TOP REALTY,
INC.**

5088 MAYFIELD RD.

HI 2-0700

GREETINGS and BEST WISHES

**CHANDLER
PRODUCTS CO.
DIVISION OF NATIONAL
SCREW & MFG. CO.**

1491 CHARDON RD.

481-4400

GREETINGS and BEST WISHES

ARROW EXTERMINATING CO.

5455 BROADVIEW RD.

661-3553

GREETINGS and BEST WISHES

DRAGIN PIANO COMPANY

WE CARRY THE FINEST QUALITY PIANOS

WILLIAM WEISS, PROP.

8220 Carnegie Ave.

Call RA 1-9848

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

**WILSON and CO.
INSURANCE**

ALL KINDS OF INSURANCE

11800 Shaker Blvd.

Call WY 1-5800

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Gen. prof. Stasys Dirmantas, atsiliepdamas į Vilties Draugijos kvietimą padidinti ligšiolinį įnašą, atsiuntė papildomai 15 dol.

Daugelis Vilties Draugijos narių jau atsiliepė į tą kvietimą, daugelio atsiliepiamo dar laukiama. Būtų gerai, jei Vilties Draugijos nariai savo įnašus pakeltų dar prieš suvažiavimą, kuris įvyks birželio pradžioje Chicagoje. Pakėlę savo įnašus kartu didinate savo balsų skaičių ir svorį sprendžiant Vilties Draugijos reikalus. Tuo pačiu prisidedama prie leidyklos kapitalo ugdymo, kurio dėka yra leidžiama Dirva.

• Paramos Kredito Kooperatyvo Valdyba Toronte, atsižvelgdama į Dirvos nuveiktus darbus lietuvių švietimo srityje, paskyrė auką \$50.

Kooperatyvo Valdybai tariau nuoširdžią padėką už tokį malonų dėmesį spaudai ir kartu linkime tolimesnės sėkmės lietuvių kooperaciniame darbe.

• K. Šimulis, iš Chicagos, apmokėjo metinę Dirvos prenumeratą savo bičiuliui P. Abromaičiui.

* **TAUTOS FONDUI** per Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos Bostono skyrių aukėjo šie inžinieriai:

50 dol. Jonas Mikalauskas; po 25 dol.: J. Vasy, Br. Veitas ir R. Veitas. Po 20 dol.: J. Čereška, J. Dabrila, A. Girnius, J. Gimbutas, Č. Mickunas, J. Rasys ir A. Zikas.

Po 15 dol.: J. Dačys, A. Krisčiūnas, ir 13 dol. -- K. Devenis.

Po 10 dol.: K. Barūnas, R. Bričkus, A. Lapšys, B. Makaitis, E. Manomaitis, J. Kuncaitis, J. Krisčiūnas, L. Rudžiūnas ir V. Sužiedėlis.

Tautos Fondo valdyba širdingai dėkoja visiems aukotojams ir LIAS-gos Bostono skyriaus valdybai už pavyzdinį organizuotą tautų aukomis paremti Lietuvos laisviniu darbus. Tapragprasoje kitus Lietuvių Inž. ir Architektų S-gos skyrius: Chicagoje, Cleve-lande, Detroit, New York, Philadelphiaje ir kitur organizuoti sudėti aukas Lietuvos laisviniu reikalams ir persiųsti Tautos Fondui: Lith, National Fund, 64-14 56 Rd. Maspeth, N.Y. 11378.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ!

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ P L O K Š T E L Ė,

išleista Kultūros Fondo, įgauta Stuttgarto simfoninio orkestro, dirig. D. LA-PINSKUI, jau gaunama Dirvoje.

Kaina — Hi-Fi — \$4.50
Stereo — \$5.00

Užsisakant paštu, prašome prijungti 25 c. pašto išlaidoms.

LIETUVIŲ TAUTINIAI NAMAI CHICAGOJE

Mintis turėti savus tautinius lietuvių namus Chicagoje yra sena ir ne kartą tai vienoj tai kitoj organizacijoje buvo gvildinama, ieškant būdų ir priemonių ją įgyvendinti. Ir štai, pastaruoju metu susidariusi tautinės srovės veikėjų grupė ėmėsi tokių namų kūrimo pradininkų vaidmens ir darbų. Minimų pradininkų (Dr. J. Bartkaus, Eug. Bartkaus, Dr. J. Dauparo ir J. Jurkūno) kviečiami, kovo 12 d. po pietų susirinko apie 70 asmenų įsteigiamąjį Lietuvių Tautinių Namų Bendrovės susirinkimą. Susirinkimą ir stojančių į bendrovę narių registraciją, gražiai ir nuotaikingai pravedė Eug. Bartkus.

Galimybės įsigyti savus namus, juos valdyti ir naudoti lietuviškiems sambūriams, organizacijoms, jų kultūrinei, visuomeninei bei socialinei veiklai, aptarė, eilę momentų paryškindamas pavyzdžiais, inž. J. Jurkūnas. Nei vienas iš susirinkimo dalyvių nepareišė priešingų minčių ar abejonių dėl reikalo turėti savus bendruomeninius namus.

Savo ruožtu buvo iškelta nemažai pasiūlymų, pastabų bei paklausimų, kaip ir ką tiksliau būtų daryti arba kaip ir kodėl tas turėtų būti daroma.

Taip klausimą išgildinus, kiekvienas dalyvis, norėdamas įstoti į bendrovę nariu, turėjo užpildyti raštišką pareiškimą ir jį įteikti susirinkimo prezidentui. Sutarta, kad 100 dol. įnašas duoda asmeniui pilnas nario teises. Kiekviena sekanti šimtinė duoda naują balsą. Tokiu būdu susirinkime įstojo 1 narius 70 asmenų su bendra įnašų suma \$22,000 (Jų skaičiuje per 10 tūkstantininkų!) Jaudinantį išpūdį vyresnie

jaivius pranešimai, valdybos rinkimai ir kiti klausimai.

D. STANKAITYTĖS IR ST. BARO KONCERTAS

Philadelphijos ateitininkai š. m. balandžio mėn. 1 d., 7 val. vak. Neptūno Klube, 928 E. Moyamensing Ave. ruošia iškiliųjų mūsų dainininkų soprano — D. Stankaitytės ir tenoro — St. Baro koncertą.

NAUJA RAMOVĖNŲ VALDYBA

Šių metų Ramovėnų valdybą sudaro: J. Česonis, A. Impolėnas, K. Kaulinis, A. Rukšys ir P. Šidlauskas.

MUZIKOS IR LITERATŪROS VAKARAS

Š. m. balandžio mėn. 15 d. ALT S-gos Philadelphijos skyrius ruošia muzikos ir literatūros vakarą. Ta pačia proga bus ir premijų įteikimas. Vakarą įvyks latvių klube 7 ir Spring Garden St.

KONCERTAS-SIUPINYS

Radžio valandėlei remti komitetas š. m. balandžio mėn. 29 d. Lietuvių Muzikinėje salėje ruošia koncertą. P. M.

siems padarė, kai įpa- baigą pasižadėjimų įteikimo, pirmininkaujantis pradėjo skelbti jaunųjų neolituanų, stojančių į b-vės narius, pavardes. Taip nuskambėjo, plovimų audrai lydinčios pavardės: Kristina Sabaliauskaitė, Elvyra Kavalūnaitė, Algis Jurkūnas, R. Panaras, A. Mostas, A. Jonikas, Ž. Keliuotytė, Eug. Kniukšta, Romas Česas ir kt. Narių telkimas tebevykdomas.

Steigiamasis susirinkimas buvo šaukiamas paskubomis, norint derinti bendrovės steigimą, jos legalizavimą (registraciją), o drauge iškilo reikalas atsakingam juridiniam asmeniui svarstyti jau gautus namų pirkimo pasiūlymus! Bendrovė registruojama, kaip ne pelno organizacija (non profit). Susirinkime išrinktas 13 narių direktoriatas, kuris išrinks valdybą ir paskiras komisijas. (mv)

• **MEČYS ŠIMKUS**, teisininkas, kviečia visus Dirvos skaitytojus, gyvenančius Chicagoje ar apylinkėse tuoj pat atvykti į jo kontorą su tvarkyti savo 1966 metų pajamų mokesčius. Jis tai atliks Jums tikrai tvarkingai, tiksliai ir greitai. Nes toje srityje turi ilgą ir didelį patyrimą. Jei nesi dar jo klientas, būk — būsi patenkintas.

4259 So. Maplewood Ave. Chicago, Illinois. Telef. CL 4-7450. Val. 9-3 ir 5-8.

VASARIO 16 ROCHESTERY

Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo minėjimas buvo pradėtas sekmadienio ryte per lietuvių radijo valandėlę, kurią, kaip ir eilę praėjusių metų, pravedė lietuvių ir anglų kalbomis Raimundas Kiršteinis. Angliškai žodį tarė svečias ir Washingtono prof. dr. Antanas Sužiedėlis. Iškilmingas pamaldas už Lietuvą ir žuvusius dėl jos laisvės atnašavo ir tai dienai pritaikintą pamokslą pasakė kun. Liudas Januška. Ramovėnai, skautai ir ateitininkai pamaldose dalyvavo organizuotai su savo vėliavomis.

Pagrindinis minėjimas įvyko šv. Jurgio parapijos salėje, kuri šį kartą buvo pilnutėlė. Įnešus vėliavas ir sugiedojus himnus, klebonas kun. Pr. Valiukevičius perskaitė invokaciją. Minėjamą atidarė vietos ALT vicepirm. dr. Vl. Lelis. Trumpas sveikinimo kalbas pasakė miesto burmistras Frank Lamb ir New Yorko valstijos kongresmanas R. Lill. Pranešėja Laimutė Lelienė pristatė latvių ir vengrų atstovus ir perskaitė nuoširdžią didelio lietuvių draugo kongresmano Frank Hortono telegramą iš Washingtono. Priimtos rezoliucijos JAV prezidentui ir kongreso užsienio reikalų komisijai, kad Lietuvos byla būtų perduota spres.

Rochesterio ramovėnai ir skautai išeina iš bažnyčios po iškilmingų pamaldų Vasario 16 proga. P. Matiuoko nuotrauka

ti JT ir prašoma neįsileisti sovietinių konsulatų, nurodant jų žalą ir pačioms JAV. Pagrindinę kalbą pasakė jaunosios kartos atstovas dr. A. Sužiedėlis, Washingtono Katalikų universiteto profesorius. Jis tarp kitko pareiškė apie būtinumą įvairių minėjamų metų kviešti daugiau spaudos atstovų, negu politikierių, kadangi pirmųjų įtaka yra žymiai didesnė plačiosioms masėms.

Meninę dalį išpildė vietos LB choras su savo dideliu sąstatu (virš 50 choristų), vadovaujamas Jono Adomaičio, akomponiatorius R. Obalis. Publika nuoširdžiai priėmė išpildytas penkias dainas, o vieną Sasnausko "Oi, tu karvelėli", su solistu kun. L. Januška prireikė ir kartoti. Galingai suskambėjo ir visus susikaupusiai nutelkė Br. Budriūno "O Nemune", žodžiai B. Brazdžionio, kuriame išlietas lietuvių tautos skundas. Meninės dalies pranešėjas buvo Vytautas Žmuidzinas. (km)

Lietuvos laisvės kovai remti pinigų surinkta per 1000 dolerių. Paminėtinai, kad vasario 16 d. klebono kun. Pr. Valiukevičiaus pastangomis prie miesto rotušės buvo iškelta Lietuvos vėliava.

* Balandžio 8 d. Rochesterio tautinių šokių grupė rengia koncertą vakarą, kuriame meninę programą išpildys viešnia iš Chicagos sol. Prudencija Bičkienė ir patys šokėjai su savo nauja programa. Grupei kuri gražiai atstovauja lietuvių svetimtaučių tarpe, eilę metų sėkmingai vadovauja Jadvyga Reginienė. Vakaro pelnas skiriamas paremti šokių dalyvavimui Montrealio pasaulinėje parodoje. Visi vietos ir apylinkių lietuvių mieliai kviečiami atsilankyti į šį tikrai įdomų ir turiningą bei įvairų vakarą, paremiant jaunųjų lietuvių reprezentantų pasidarytą tautinį darbą. (km)

EASTER GREETINGS

from

Frances P. Bolton

CONGRESSMAN

22nd District

GREETINGS and BEST WISHES

THE L & K HOTEL

654 BOLIVAR ROAD

SU 1-4197

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

**JIM CONNELL
CHEVROLET INC.**

14481 EUCLID AVE.

UL 1-3300